

Jednotka sboru dobrovolných hasičů obce Studénka a ochrana obyvatelstva

Marek Šoltés

Bakalářská práce
2018

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta logistiky a krizového řízení

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta logistiky a krizového řízení
Ústav ochrany obyvatelstva
akademický rok: 2017/2018

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

(PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

Jméno a příjmení: **Marek Šoltés**
Osobní číslo: **L15103**
Studijní program: **B2825 Ochrana obyvatelstva**
Studijní obor: **Ochrana obyvatelstva**
Forma studia: **prezenční**

Téma práce: **Jednotka sboru dobrovolných hasičů obce Studénka a ochrana obyvatelstva**

Zásady pro vypracování:

1. Zpracujte rešerši vztahující se k dané problematice s důrazem na monografie a analytické materiály příslušných orgánů.
2. Analyzujte problematiku místa a úlohy JSDH obce ve vztahu k ochraně obyvatelstva.
3. Na základě zjištěných skutečností navrhněte případná doporučení směřující ke zkvalitnění stávajícího stavu.

Rozsah bakalářské práce:

Rozsah příloh:

Forma zpracování bakalářské práce: tištěná/elektronická

Seznam odborné literatury:

[1] KRATOCHVÍLOVÁ, Danuše, Danuše KRATOCHVÍLOVÁ a Libor FOLWARCZNY. Ochrana obyvatelstva. 2. aktualiz. vyd. V Ostravě: Sdružení požárního a bezpečnostního inženýrství, 2013, 177 s. SPBI Spektrum. Červená řada, 42. ISBN 978-80-7385-134-7.

[2] Ochrana obyvatelstva a krizové řízení: skripta. Vydání první. Praha: Ministerstvo vnitra – generální ředitelství Hasičského záchranného sboru ČR, 2015, 323 s. ISBN 978-80-86466-62-0.

[3] HANUŠKA, Zdeněk. Řád výkonu služby v jednotkách požární ochrany: sbírka interních aktů řízení generálního ředitele Hasičského záchranného sboru České republiky. 1. vyd. V Ostravě: Sdružení požárního a bezpečnostního inženýrství, 2009, 245 s. ISBN 978-80-7385-069-2.

[4] Zákon č. 320/2015 Sb., o Hasičském záchranném sboru České republiky a o změně některých zákonů (zákon o hasičském záchranném sboru). In: ÚZ č. 1105 – Krizové zákony, HZS, Požární ochrana, Obnova území. Ostrava: Sagit, 2015, 288 s. ISBN: 978-80-7488-135-0.

Další odborná literatura dle doporučení vedoucího bakalářské práce.

Vedoucí bakalářské práce: doc. RSDr. Václav Lošek, CSc.

Ústav ochrany obyvatelstva

Datum zadání bakalářské práce: 3. listopadu 2017

Termín odevzdání bakalářské práce: 15. května 2018

V Uherském Hradišti dne 10. listopadu 2017

L.S.

doc. RNDr. Jiří Dostál, CSc.
děkan

prof. Ing. Dušan Vičar, CSc.
ředitel ústavu

PROHLÁŠENÍ AUTORA BAKALÁŘSKÉ / DIPLOMOVÉ PRÁCE

Beru na vědomí, že:

- odevzdáním bakalářské/diplomové práce souhlasím se zveřejněním své práce podle zákona č. 111/1998 Sb., o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších právních předpisů, bez ohledu na výsledek obhajoby¹⁾;
- bakalářská/diplomová práce bude uložena v elektronické podobě v univerzitním informačním systému a dostupná k nahlédnutí;
- na moji bakalářskou/diplomovou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, zejm. § 35 odst. 3²⁾;
- podle § 60³⁾ odst. 1 autorského zákona má UTB ve Zlíně právo na uzavření licenční smlouvy o užití školního díla v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona;
- podle § 60³⁾ odst. 2 a 3 autorského zákona mohu užít své dílo – bakalářskou/diplomovou práci nebo poskytnout licenci k jejímu využití jen s předchozím písemným souhlasem Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně, která je oprávněna v takovém případě ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které byly Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše);
- pokud bylo k vypracování bakalářské/diplomové práce využito softwaru poskytnutého Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně nebo jinými subjekty pouze ke studijním a výzkumným účelům (tj. k nekomerčnímu využití), nelze výsledky bakalářské/diplomové práce využít ke komerčním účelům;
- pokud je výstupem bakalářské/diplomové práce jakýkoliv softwarový produkt, považuji se za součást práce rovněž i zdrojové kódy, popř. soubory, ze kterých se projekt skládá. Neodevzdání této součásti může být důvodem k neobhájení práce.

Prohlašuji,

- že jsem na bakalářské/diplomové práci pracoval samostatně a použitou literaturu jsem citoval. V případě publikace výsledků budu uveden jako spoluautor.
- že odevzdaná verze bakalářské/diplomové práce a verze elektronická nahraná do IS/STAG jsou obsahově totožné.

V Uherském Hradišti 7. 5. 2018

Goldová
.....
podpis studenta

¹⁾ zákon č. 111/1998 Sb. o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších právních předpisů, § 47b Zveřejňování závěrečných prací;

⁽¹⁾ Vysoká škola nevydávalečně zveřejňuje bakalářské, diplomové, disertační a rigorózní práce, u kterých proběhla obhajoba, včetně posudku oponentů a výsledku obhajoby prostřednictvím databáze kvalifikačních prací, kterou spravuje. Způsob zveřejnění stanoví vnitřní předpis vysoké školy. Vysoká škola disertační práce nezveřejňuje, byla-li již zveřejněna jiným způsobem.

⁽²⁾ Bakalářské, diplomové, disertační a rigorózní práce odevzdané uchazečem k obhajobě musí být též nejméně pět pracovních dnů před konáním obhajoby zveřejněny k nahlížení veřejnosti v místě určeném vnitřním předpisem vysoké školy nebo není-li tak určeno, v místě pracoviště vysoké školy, kde se má konat obhajoba práce. Každý si může ze zveřejněné práce pořizovat na své náklady výtisky, opisy nebo rozmnoženiny.

⁽³⁾ Platí, že odevzdáním práce autor souhlasí se zveřejněním své práce podle tohoto zákona, bez ohledu na výsledek obhajoby.

(4) Vysoká škola může odložit zveřejnění bakalářské, diplomové, disertační a rigorózní práce nebo jejich částí, a to po dobu trvání překážky pro zveřejnění, nejdéle však na dobu 3 let. Informace o odložení zveřejnění musí být spolu s odůvodněním zveřejněna na stejném místě, kde jsou zveřejňovány bakalářské, diplomové, disertační a rigorózní práce, jíž se týká odklad zveřejnění podle věty první, jeden výtisk práce k uchování ministerstvu.

2) zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, § 35 odst. 3:

(3) Do práva autorského také nezasahuje škola nebo školské či vzdělávací zařízení, užije-li nikoli za účelem přímého nebo nepřímého hospodářského nebo obchodního prospěchu k výuce nebo k vlastní vnitřní potřebě dílo vytvořené žákem nebo studentem ke splnění školních nebo studijních povinností vyplývajících z jeho právního vztahu ke škole nebo školskému či vzdělávacímu zařízení (školní dílo).

3) zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, § 60 Školní dílo:

(1) Škola nebo školské či vzdělávací zařízení mají za obvyklých podmínek právo na uzavření licenční smlouvy o užití školního díla (§ 35 odst. 3). Odpirá-li autor takového díla udělit svolení bez vážného důvodu, mohou se tyto osoby domáhat nahrazení chybějícího projevu jeho vůle u soudu. Ustanovení § 35 odst. 3 zůstává nedotčeno.

(2) Není-li sjednáno jinak, může autor školního díla své dílo užít či poskytnout jinému licenci, není-li to v rozporu s oprávněnými zájmy školy nebo školského či vzdělávacího zařízení.

(3) Škola nebo školské či vzdělávací zařízení jsou oprávněny požadovat, aby jim autor školního díla z výdělku jim dosaženého v souvislosti s užitím díla či poskytnutím licence podle odstavce 2 přiměřeně přispěl na úhradu nákladů, které na vytvoření díla vynaložily, a to podle okolností až do jejich skutečné výše; přitom se přiměřeně k výši výdělku dosaženého školou nebo školským či vzdělávacím zařízením z užití školního díla podle odstavce 1.

ABSTRAKT

Bakalářská práce je zaměřena na činnost Jednotky sboru dobrovolných hasičů obce Studénka. Teoretická část mapuje historii hasičů v Čechách a jednotky požární ochrany v České republice. V praktické části jsou prezentovány hrozby, které mohou ohrozit bezpečnost obyvatelstva ve správním obvodu obce s rozšířenou působností Bílovec a jednotky požární ochrany dislokované v tomto území. Dále je popsána činnost jednotky SDH obce Studénka, její historie, materiální a personální zabezpečení, organizační struktura a předurčenost. V této části je také provedena analýza současného stavu jednotky s návrhy a opatření k zlepšení stávajícího stavu.

Klíčová slova: hasičský záchranný sbor, jednotka sboru dobrovolných hasičů, obec, ochrana obyvatelstva, Studénka.

ABSTRACT

The bachelor thesis is focuses on the activity of the Volunteer Firemen of Studenka. The theoretical part focuses on the history of firefighters in the Czech Republic and fire protection units in the Czech Republic. The practical part presents threats that may endanger the population's safety in the administrative district of the municipality with extended powers in the town Bilovec and the fire protection units located in this area. It also describes the activities of the Volunteer Fireman unit in Studenka, its history, material and personal security, the structure of organization and the predestination. This section analyses the current state of the unit with proposals and measures how to improve the current state.

Keywords: Fire department, Volunteer firemen unit, Municipality, Population protection, Studenka.

Rád bych zde poděkoval veliteli jednotky Petru Sičovi za poskytnutí informací a materiálů týkající se jednotky SDH. Na závěr bych chtěl poděkovat mé rodině, přátelům a všem ostatním, kteří mi pomáhali a byli mi jakkoliv nápomocni.

OBSAH

ÚVOD.....	10
I TEORETICKÁ ČÁST.....	11
1 HISTORIE HASIČSKÝCH SBORŮ V ČECHÁCH.....	12
2 SDRUŽENÍ HASIČŮ ČECH, MORAVY A SLEZSKA	14
3 JEDNOTKY POŽÁRNÍ OCHRANY.....	16
3.1 VÝKON SLUŽBY.....	16
3.2 ZÁKLADNÍ ÚKOLY JPO.....	16
3.3 OPERAČNÍ PŮSOBNOST JEDNOTEK PO	17
3.4 HASIČSKÝ ZÁCHRANNÝ SBOR ČESKÉ REPUBLIKY	19
3.4.1 Organizační struktura	20
3.4.2 Hasičský záchranný sbor kraje.....	21
3.4.3 Statistika událostí	22
3.4.4 Právní rámec.....	23
3.5 JEDNOTKA SBORU DOBROVOLNÝCH HASIČŮ	24
3.5.1 Funkce členů v jednotce.....	24
3.5.2 Základní početní stavy a minimální vybavení JSDH obcí	26
3.5.3 Povinnosti obce v rámci požární ochrany a krizového řízení	27
4 CÍL PRÁCE A POUŽITÉ METODY	31
II PRAKTICKÁ ČÁST	32
5 SPRÁVNÍ OBVOD OBCE S ROZŠÍŘENOU PŮSOBNOSTÍ BÍLOVEC	33
5.1 ANTROPOGENNÍ A NATUROGENNÍ HROZBY VE SO ORP BÍLOVEC	33
5.1.1 Přírodní povodeň.....	34
5.1.2 Zvláštní povodeň.....	35
5.1.3 Zemětřesení	35
5.1.4 Únik nebezpečné látky	35
5.1.5 Havárie v silniční dopravě	36
5.1.6 Havárie v železniční dopravě	37
5.2 JEDNOTKY PO V ORP BÍLOVEC	37
6 ZAJIŠTĚNÍ OCHRANY OBYVATELSTVA V OBCI.....	39
7 JEDNOTKA SBORU DOBROVOLNÝCH HASIČŮ OBCE STUDÉNKA.....	41
7.1 ORGANIZAČNÍ STRUKTURA JEDNOTKY	45
7.2 ČLENOVÉ JEDNOTKY A JEJICH ODBORNÁ ZPŮSOBILOST	46
7.3 POŽÁRNÍ POPLACHOVÝ PLÁN.....	46
7.4 PŘEDURČENOST JEDNOTKY	48
7.4.1 Předurčenost k záchranným pracím při silničních dopravních nehodách	49
7.4.2 Předurčenost k zásahům na nebezpečné látky	50

7.5	VYBAVENÍ JEDNOTKY MOBILNÍ POŽÁRNÍ TECHNIKOU	50
7.6	VYBAVENÍ JEDNOTKY VĚCNÝMI PROSTŘEDKY POŽÁRNÍ OCHRANY	51
7.7	ODBORNÁ PŘÍPRAVA	53
7.8	STATISTICKÝ PŘEHLED UDÁLOSTÍ	54
8	SWOT ANALÝZA	57
8.1	NÁVRHY A DOPORUČENÍ K ZLEPŠENÍ AKTUÁLNÍHO STAVU.....	58
	ZÁVĚR	61
	SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY.....	63
	SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK.....	69
	SEZNAM OBRÁZKŮ	71
	SEZNAM TABULEK.....	72
	SEZNAM PŘÍLOH.....	73

ÚVOD

Hrozby a rizika různého charakteru doprovází společnost již od nepaměti. Lidé byli nuceni věnovat se své osobní bezpečnosti, jakož i bezpečnosti společnosti jako takové. Daná problematika je i v současnosti aktuálním tématem, a to jak v rovině politické – národní i nadnárodní, ryze odborné i laické. Jednou ze základních povinností státu je ochrana životů, zdraví, majetkových hodnot a životního prostředí. Pro její naplnění stát buduje bezpečnostní systém, systém krizového řízení.

V jeho rámci má nezastupitelnou roli Integrovaný záchranný systém, jehož páteří složkou je Hasičský záchranný sbor České republiky, sbor dobrovolných hasičů. Ten v současnosti představuje 6 478 jednotek, ve kterých je organizováno 66 426 členů. Postupný nárůst významu zapojení jednotek sboru dobrovolných hasičů do procesů ochrany obyvatelstva dokumentuje zákon č. 320/2015 Sb., o Hasičském záchranném sboru České republiky, Koncepce ochrany obyvatelstva do roku 2020 s výhledem do roku 2030. Audit národní bezpečnosti a další koncepční a strategické dokumenty z provenience státní správy a samosprávy.

Jednu z výše uvedeného počtu jednotek představuje Jednotka sboru dobrovolných hasičů obce Studénka, organizační složky obce, které je věnována tato bakalářská práce. Výběr daného tématu byl zásadně ovlivněn osobním aktivním zapojením do její činnosti, snahou o komplexní postižení a hodnocení jejich aktivit. Jde o aktuální téma, očekávám tedy, že zpracování celé práce bude pro jednotku přínosem.

Cílem této bakalářské práce je zhodnotit problematika místa a úlohy Jednotky sboru dobrovolných hasičů obce Studénka ve vztahu k ochraně obyvatelstva, analyzovat aktuální stav. Při zpracování práce bude využita metoda historicko - logická a analyticko – syntetická. K hodnocení stavu bude využita metoda SWOT analýzy. Na základě získaných zjištění budou navržena opatření a doporučení ke zlepšení stávajícího stavu.

I. TEORETICKÁ ČÁST

1 HISTORIE HASIČSKÝCH SBORŮ V ČECHÁCH

V minulosti patřilo hašení požárů mezi hlavní náplň činností hasičských sborů. Nelze však opomenout skutečnost, že již tzv. bojovníci s ohněm ve středověku poskytovali obyvatelstvu ochranu před dalšími možnými hrozbami. Bezpečnost vždy patřila a patří k jednomu ze stěžejních pocitů člověka a po naplnění základních životních a fyziologických potřeb je další nejdůležitější potřebou pro člověka právě bezpečí. [1]

Historie hasičů a s tím spojený boj s požáry sahá do dávné minulosti. První zmínky o založení organizovaných skupin bojujících s požáry nalézáme už v Egyptě, Babylóně nebo Asýrii. Již ve 3. st. př. n. l. byla ve starém Řecku zkonstruována první stříkačka vlastněná známým matematikem Ktésibikem. Také antický Řím byl průkopníkem v boji s požáry, a proto také zde vznikly první prvky protipožárního opatření, které pocházelo z roku 21 př. n. l. V začátcích s ohni bojovalo zhruba 600 vycvičených otroků. Později císař Augustus dospěl k závěru, že tento počet je nedostačující, a zřídil sedmi tisícový protipožární oddíl, který byl vybaven bouracími nástroji, žebříky, vědry, stříkačkami. Každý jednotlivec nosil uniformu s ochrannou přilbou. Celému oddílu velel *prefectus collegii*, kterého si můžeme s trochou nadsázky představit jako dnešního velitele zásahu.

Vývoj požární ochrany ve středověku byl poplatný úrovni hasebních prostředků, organizačním strukturám a skutečností, že většina staveb byla z vysoce hořlavých materiálů. Z dnešního pohledu byly zásahy u požárů prováděny značně neefektivně. Hasební povinnost náležela jednotlivým řemeslnickým cechům, které zajišťovaly nejenom materiál, ale například i koňské potahy.

V období první poloviny 19. století se začaly objevovat a realizovat plány, na zkvalitnění protipožární ochrany. Ještě před vznikem sborů dobrovolných hasičů existovaly tzv. požární zálohy, které byly složeny z tovaryšů a řemeslníků majících „zkušenosti s ohněm“. Jednalo se především o zámečníky, kováře nebo zvonaře. Tyto zálohy byly připraveny hasit případné požáry od páté hodiny odpolední do šesté hodiny ráno. Následně se v tomto století na území našich zemí začaly postupně zakládat sbory dobrovolných hasičů. První z nich však nebyly české, ale německé a zrodily se v roce 1854 v Zákupcích a posléze roku 1861 v Liberci. Úplně první založený český dobrovolný hasičský sbor vznikl v roce 1864 ve Velvarech, ten postupně následovaly obce Roudnice, Česká Kamenice, Kolín, Nepomuk, Kutná Hora a Tábor. O 15 let později, v roce 1879 byl založen také Sbor dobrovol-

ných hasičů ve Studénce – Butovicích. Již v roce 1874 bylo v tehdejším Českém království registrováno 107 sborů dobrovolných hasičů.

Před samotným vznikem prvního sboru dobrovolných hasičů, byl 18. července 1853 zřízen hasičský sbor města Prahy, první profesionální sbor v zemi. Podobně jako v Praze vznikl v roce 1864 profesionální hasičský sbor také v Brně. V roce 1866 následovaly České Budějovice, 1892 Plzeň. Důvodem vzniku profesionálních hasičských sborů byla vysoká četnost vzniku požárů především ve velkých městech, které dobrovolné hasičské sbory již obtížně likvidovaly. [2]

V tomto století se také začaly zlepšovat požární zásahy díky nové hasičské technice, mezi kterou patřily např. požární voznice tažené koňmi. Byly určeny pro přepravu vody na požářiště a drobného vybavení (žebříky, tlumice, trhací háky, džbery).

Revoluci v hašení požárů přinesl vynález parních stříkaček, jednu z nich např. v roce 1884 získal pražský hasičský sbor od tuzemské firmy Smekal. Praxe však prokázala, že tyto stříkačky nejsou vhodné pro likvidaci požáru v jeho prvních fázích, ale spíše pro požární obranu, jelikož roztopení kotle trvalo minimálně 20 minut. Další významnou technickou novinkou byl vysunovací žebřík s dosahem 18 metrů. První požární automobil se objevil v Praze a postupně tak začal nahrazovat koňské potahy. Ty však i nadále vévodily požární výzbroji po celé období první republiky. [3]

Bohatá historie jak dobrovolných, tak profesionálních hasičů je důkazem jejich velkého významu pro život společnosti jako takové. Vlastní historie SDH Studénka – Butovice se začala psát v roce 1879 a řadí se tak mezi sbory s dlouhou tradicí a historií. Závěrem považuji za vhodné připomenout význam udržování hasičských tradic a obyčejů. Nejedná se pouze o nostalgické ohlédnutí za bohatou historií, ale často i o následováníhodný příklad a inspiraci.

2 SDRUŽENÍ HASIČŮ ČECH, MORAVY A SLEZSKA

Sdružení hasičů Čech, Moravy a Slezska (dále jen SH ČMS) vzniklo 9. dubna roku 1991, kdy tato organizace byla zaregistrována v souladu s § 6 zákona č. 83/1990 Sb., o sdružování občanů. Jedním z hlavních důvodů zřízení této organizace byl projev vůle tisíců hasičů v souladu s právem svobodně se sdružovat. O rok později vzniklo další občanské sdružení a to Moravská hasičská jednota. [4]

Cílem tohoto sdružení je spolupráce při vytváření podmínek k ochraně života, zdraví a majetku před požáry, živelnými pohromami a jinými mimořádnými událostmi. Dále je to vytváření podmínek zajišťující činnost s dětmi a mládeží, za účelem podpory zdravého rozvoje jejich osobností, fyzických schopností a dodržování preventivních zásad v oblasti požární ochrany, ochrany obyvatelstva a dalších mimořádných událostí. Posledním cílem je podpora sportovní činnosti svých členů. [5]

SH ČMS funguje na územním principu. Statutárním orgánem je výkonný výbor, kdy jednáním je pověřen starosta nebo první náměstek starosty. Výkonný výbor a shromáždění starostů OSH přijímají a schvalují významná rozhodnutí. [5]

Mezi zařízení SH ČMS patří Ústřední hasičské školy v Jánských Koupelech a Bílých Poličanech, které slouží k odborné přípravě členů JSDH obcí a získání odborné způsobilosti v kurzech určených pro velitele, strojníky, techniky, obsluhivatele motorových pil a nositele dýchací techniky. Dále poskytují kurzy pro vedoucí mládeže a z oblasti preventivně výchovné činnosti. Posledním zařízením je Centrum hasičského hnutí v Přibyslavi, které provozuje hasičské muzeum, odbornou knihovnu, specializovaný archiv a organizuje společenské, kulturní a vzdělávací akce. [6, 7]

Členská základna SH ČMS v roce 2017 činila 358 324 členů, kteří byli rozmístěni v 7 677 sborech dobrovolných hasičů, 77 okresních sdruženích a 14 krajských sdruženích. Téměř sedmdesát tisíc, konkrétně 66 426 členů, působilo v 6 478 jednotkách sborů dobrovolných hasičů. [8]

Závěrem považuji za vhodné připomenout a vysvětlit rozdíl mezi zkratkami SDH a JSDH, protože lidé, kteří nejsou zasvěceni do této problematiky, se domnívají, že jsou totožné, ale ve skutečnosti mají pramálo společného.

Sbor dobrovolných hasičů (SDH) je občanské sdružení, které spadá pod SH ČMS. Z hlediska právní formy se jedná tedy o podobné sdružení, jako jsou např. zahrádkáři nebo

včelaři. Působnost tohoto spolku na úseku požární ochrany spočívá především v prevenci a výchově mladých hasičů, kteří se po dovršení plnoletosti mohou stát členy JSDH. Dále sbory dobrovolných hasičů pořádají hasičské bály, soutěže v požárním sportu apod. Akce těchto spolků jsou v některých případech jedinou možností společenského, sportovního a kulturního vyžití v dané obci. Další odlišností je financování obou organizací, kdy SDH si musí na svou činnost vydělat samo prostřednictvím pořádání akcí pro veřejnost nebo díky sponzorským darům např. od obce.

Naopak jednotka sboru dobrovolných hasičů (JSDH) je zřizována obcí a působí jako organizační složka. Jednotky SDH obcí kategorie JPO II, III a V jsou zařazeny do plošného pokrytí a pomocí operačních a informačních středisek jsou povolávány k hašení požárů, záchranným a likvidačním pracím při živelních pohromách a k jiným mimořádným událostem. Co se týče financování jednotky SDHO, o to se stará obec, která pořizuje vybavení jednotky, udržuje její akceschopnost a např. poskytuje finanční ohodnocení členům za vykonanou práci. K výše uvedeným skutečnostem považuji za vhodné dodat to, že člen JSDH nemusí být členem SDH a naopak. [9, 10]

V obecné rovině lze konstatovat, že problematiku organizace Sdružení hasičů Čech, Moravy a Slezska, jakož i jednotek sboru dobrovolných hasičů lze po všech stránkách hodnotit kladně.

3 JEDNOTKY POŽÁRNÍ OCHRANY

Tento pojem představuje organizovaný útvar s vnitřní hierarchií a dělbou práce, který je tvořen hasiči, požární technikou a věcnými prostředky požární ochrany, kterými se rozumí agregáty, nástroje apod. Zřizovatelem jednotek PO je buď stát, obec, podnikající fyzické nebo právnické osoby. [11]

Jsou charakterizovány svou:

- **velikostí**, která vyjadřuje počet hasičů v jednotce,
- **kategorií**, která podle daného druhu jednotky určuje operační působnost pro použití k zásahům pro svého zřizovatele, tzn. místní nebo územní působnost. Součástí je také stanovení doby výjezdu z místa své dislokace,
- **taktickou hodnotou**, která vyjadřuje schopnost provádět určité činnosti, jež odpovídají velikosti jednotky a vybavením požární technikou a věcnými prostředky. [12]

3.1 Výkon služby

Výkon služby podle zákona o PO zahrnuje činnosti směřující k předcházení požárům a jejich zdolávání, snižování následků živelných pohrom a jiných mimořádných událostí. Nesmíme zapomenout také na zvyšování akceschopnosti jednotky. Výkon služby se dělí do následujících dvou skupin:

- **organizační řízení** je využíváno při činnosti hasičů v jednotce sloužící k dosažení stále technické, organizační a odborné způsobilosti SaP požární ochrany k plnění úkolů jednotek,
- **operační řízení** je uplatňováno při zásahu jednotky a plnění úkolů daných právním předpisem. Jedná se o činnosti začínající od přijetí zprávy o skutečnostech vyvolávajících potřebu nasazení jednotky do doby, než se po zásahu vrátí na základnu. Tento typ řízení má přednost před řízením organizačním. [12]

3.2 Základní úkoly JPO

Základní úkoly plněné jednotkami PO jsou obsaženy v § 70 zákona o PO, kdy jednotka:

- provádí požární zásah podle příslušné dokumentace požární ochrany nebo při soustředění a nasazování SaP na místo zásahu,

- provádí záchranné práce při živelních pohromách a jiných MU,
- podává neprodleně zprávy o svém výjezdu a zásahu územně příslušnému HZS kraje. [13]

Dále se jednotky PO podílejí také na zabezpečení ochrany obyvatelstva, kde provádí:

- varování obyvatelstva,
- evakuaci obyvatelstva,
- vyznačování oblastí s výskytem nebezpečných látek,
- dekontaminaci kontaminovaných obyvatel nebo majetku,
- humanitární pomoc pro obyvatelstvo a poskytnutí podmínek pro nouzové přežití. [12]

3.3 Operační působnost jednotek PO

Všechny druhy jednotek PO mají svou **operační hodnotu**. Tato hodnota následně tyto jednotky řadí do kategorie JPO I až JPO VI.

Již zmíněná operační hodnota představuje schopnosti jednotek zahájit a provádět zásah a také určuje postavení jednotky v systému. Operační hodnota jednotek PO je tvořena dvěma následujícími ukazateli:

- doba výjezdu,
- působnost jednotky PO.

Podle § 11 vyhlášky č. 247/2001 Sb., musí při vyhlášení poplachu jednotky PO opustit místo své dislokace nejpozději do:

- a) 2 minut jednotky složené výlučně z hasičů z povolání, do kterých patří HZS kraje a HZS podniku.
- b) 10 minut jednotky složené výlučně z hasičů, kteří nevykonávají službu v jednotce jako své zaměstnání, mezi tyto jednotky patří JSDH obcí a JSDH podniků.
- c) 5 minut jednotky složené z hasičů uvedených v písmenech a) a b), nebo z členů, kterým byla určena pracovní pohotovost mimo pracoviště.
- d) 5 minut jednotky HZS kraje, které jsou zřízené na stanici typu P0, kde je výjezdové družstvo doplněno o dobrovolné hasiče. [14]

Působnost jednotky PO je rozdělena na místní nebo územní. Jednotky, které mají místní působnost, zasahují pouze na území svého zřizovatele, jímž je obec nebo podnik. Nao-

pak jednotky s územní působností operují nejenom na území svého zřizovatele, ale také i mimo něj.

V plošném pokrytí se jednotky požární ochrany rozdělují na jednotky:

- a) **JPO I:** jednotka HZS kraje mající územní působnost, která vyjíždí do 20 min. od svého místa dislokace. Zabezpečuje výjezd jednoho až tří družstev 1+5 nebo ve zmenšeném početním stavu 1+3, popřípadě jejími kombinacemi.
- b) **JPO II/1:** jednotka SDH obce mající územní působnost, která vyjíždí do 10 min. od svého místa dislokace. Zabezpečuje prostřednictvím členů vykonávajících službu jako svoje hlavní nebo vedlejší zaměstnání výjezd jednoho družstva o zmenšeném početním stavu (1+3). Tato jednotka je zřizována, když počet obyvatel v obci přesahuje 1000.
- c) **JPO II/2:** jednotka SDH obce mající územní působnost, která vyjíždí do 10 min. od svého místa dislokace. Zabezpečuje prostřednictvím členů vykonávajících službu jako svoje hlavní nebo vedlejší zaměstnání výjezd dvou družstev o zmenšeném početním stavu (1+3). Tato jednotka je zřizována, když počet obyvatel v obci přesahuje 1000.
- d) **JPO III/1:** jednotka SDH obce mající územní působnost, která vyjíždí do 10 min. od svého místa dislokace. Zabezpečuje prostřednictvím členů vykonávajících službu v jednotce PO dobrovolně výjezd jednoho družstva o zmenšeném početním stavu (1+3). Tato jednotka je zřizována, když počet obyvatel v obci přesahuje 1000.
- e) **JPO III/2:** jednotka SDH obce mající územní působnost, která vyjíždí do 10 min. od svého místa dislokace. Zabezpečuje prostřednictvím členů vykonávajících službu v jednotce PO dobrovolně výjezd dvou družstev o zmenšeném početním stavu (1+3). Tato jednotka je zřizována, když počet obyvatel v obci přesahuje 1000.
- f) **JPO IV:** jednotka HZS podniku mající místní působnost, která může na žádost OPIS poskytnout speciální požární techniku na základě písemné dohody. Zabezpečuje výjezd družstva o zmenšeném početním stavu (1+3), které vyjíždí mimo území svého zřizovatele od II. a vyššího stupně požárního poplachu.
- g) **JPO V:** jednotka SDH obce mající místní působnost, která zabezpečuje prostřednictvím členů vykonávajících službu v jednotce PO dobrovolně výjezd jednoho družstva o zmenšeném početním stavu (1+3).
- h) **JPO VI:** jednotka SDH podniku mající místní působnost, která může na žádost OPIS poskytnout speciální požární techniku na základě písemné dohody. Zabezpe-

čuje výjezd družstva o zmenšeném početním stavu (1+3), které vyjíždí mimo území svého zřizovatele od II. a vyššího stupně požárního poplachu. [11, 13]

Toto rozdělení lépe popisuje následující tabulka:

Jednotka PO		Doba výjezdu	Působnost	Ideální vzdálenost pro dojezd k zásahu	Účinná doba jízdy
Kategorie	Druh	/min/		/km/	/min/
JPO I	jednotka HZS kraje	2	územní	15 – 20	18
JPO II	jednotka SDH obce	5		7,5 – 10	10
JPO III	jednotka SDH obce	10			
JPO IV	jednotka HZS podniku	2	místní	do 5	5
JPO V	jednotka SDH obce	10			
JPO VI	jednotka SDH podniku	10			

Tab. 1 – Kategorie JPO. [15]

3.4 Hasičský záchranný sbor České republiky

Hasičský záchranný sbor (dále jen HZS ČR) představuje páteřní složku integrovaného záchranného systému, kdy od 1. ledna 2001 působí v novém organizačním uspořádání. Úkoly prováděné HZS ČR realizují příslušníci HZS ČR, kteří jsou ve služebním poměru, a dále občanští zaměstnanci HZS ČR fungující v pracovním poměru. V roce 2017 bylo evidováno 10 802 příslušníků, z nichž 9 745 pracovalo ve služebním poměru. Z tohoto počtu bylo 6 773 příslušníků zařazeno v jednotkách HZS krajů. [16]

Mezi základní úkoly HZS ČR patří:

- ochrana životů a zdraví obyvatel, zvířat, majetku a životního prostředí před požáry a dalšími mimořádnými událostmi a krizovými situacemi,
- zajišťování bezpečnosti České republiky,
- za podmínek stanovenými zákony organizuje a plní úkoly v oblasti požární ochrany, civilního nouzového plánování, krizového řízení, ochrany obyvatelstva a integrovaného záchranného systému, [17]
- výkon státního požárního dozoru,
- zásahová činnost, do které patří likvidace požárů, následků živelných pohrom a jiných mimořádných událostí),
- ochrana obyvatelstva,
- poskytování humanitární pomoci v rámci ČR a také do zahraničí,
- preventivně výchovná činnost,
- tvorba právních předpisů v oblasti požární ochrany, ochrany obyvatelstva, krizového řízení a integrovaného záchranného systému.

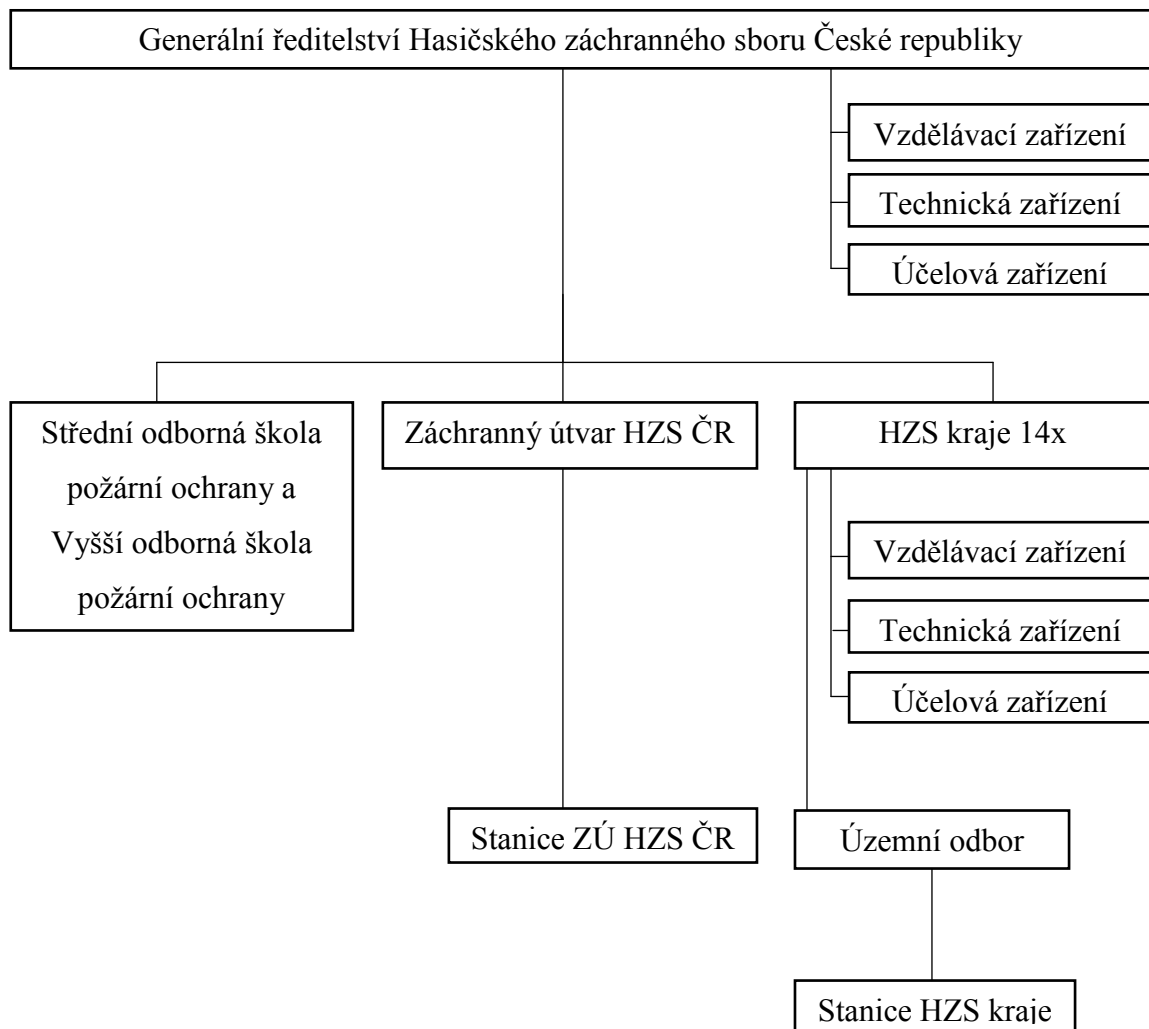

Obr. 1 – Znak HZS ČR. [18]

3.4.1 Organizační struktura

Jak již tabulka umístěna níže jasně napovídá, gestorem HZS ČR je Ministerstvo vnitra, pod které spadá Generální ředitelství Hasičského záchranného sboru České republiky (dále jen GŘ HZS ČR). To musí plnit úkoly resortu Ministerstva vnitra, který zastupuje ústřední orgán státní správy. Do jeho povinností spadá zajištění požární ochrany, civilního nouzového plánování, ochrany obyvatelstva, krizového řízení a v neposlední řadě integrovaného záchranného systému. Pod GŘ HZS ČR spadají dále hasičské záchranné sbory krajů, Střední odborná škola požární ochrany a Vyšší odborná škola požární ochrany ve

Frýdku – Místku a Záchraný útvar HZS ČR. Do dalších částí GŘ HZS ČR patří také technická, účelová a vzdělávací zařízení, mezi která patří Skladovací a opravárenská zařízení, Školní a výcvikové zařízení HZS ČR, Technický ústav požární ochrany Praha a Institut ochrany obyvatelstva Lázně Bohdaneč. [19]

Obr. 2 – Organizační struktura HZS ČR. [20]

3.4.2 Hasičský záchranný sbor kraje

Hasičský záchranný sbor kraje (dále jen HZS kraje) má ve vztahu k jednotkám sboru dobrovolných hasičů zásadní význam v tom, že jim poskytuje technickou pomoc, včetně zkoušek některých věcných prostředků požární ochrany, provádí odbornou přípravu strojníků, velitelů jednotek a další činnosti.

Jednotky HZS kraje se v operační působnosti označují jako kategorie JPO I a jsou součástí HZS krajů, kdy zřizovatelem je stát. Jednotky mají územní působnost a zasahují

na částech území kraje neboli v tzv. hasební obvodu. Pro zabezpečení nepřetržitého příjmu tísňových zpráv o mimořádných událostech na území daného kraje a organizování sil a prostředků na místech postižených mimořádnými událostmi zajišťuje HZS kraje, prostřednictvím operačních a informačních středisek, které jsou soustředěny v krajských městech daných krajů. Výjimkou je kraj Středočeský, který má krajské ředitelství a operační a informační středisko v Kladně. HZS kraje má na území svého kraje dislokované jednotky HZS kraje, které jsou umístěny na hasičských stanicích. Ty jsou rozmístěny s cílem zajištění co nejkratšího dojezdu jednotky na území kraje, kde došlo k mimořádné události. Jednotky HZS kraje v místech své dislokace mohou také zajišťovat úkoly obecní jednotky PO, nebo mohou být zařazeny do typu stanice P0, kdy jednotka v úzké spolupráci pracuje s místní jednotkou sboru dobrovolných hasičů. Co se týká vybavení jednotek HZS krajů, jsou vybaveny jak základní technikou, tak mohou být vybaveny i speciální technikou. [11]

3.4.3 Statistika událostí

V níže přiložené tabulce jsou zobrazeny počty událostí v rozmezí čtyř let, u kterých zasahoval jak Hasičský záchranný sbor České republiky, tak jednotky sboru dobrovolných hasičů obcí.

Celkový počet událostí, u kterých zasahoval HZS ČR, se pohybuje okolo necelých sto tisíc za rok. U jednotek SDH obcí je počet událostí výrazně nižší, kdy dobrovolné jednotky zasahují ročně zhruba u čtyřiceti tisíců událostí. Počty mimořádných událostí se každý rok liší a to například z důvodu extrémního počasí, které v daném roce probíhalo. Jako příklad bych uvedl rok 2015, kdy Českou republiku v letním období zasáhlo dlouhotrvající extrémní sucho. Díky němu Český hydrometeorologický ústav vydal výstrahu na zvýšené a vysoké nebezpečí požárů, které platilo od června na celém území ČR. Při tomto opatření bylo na dotčených územích zakázáno např. spotřebovávat vodu určenou pro hašení požárů a rozdělávání otevřeného ohně včetně používání jiných zdrojů zapálení. I přes tato opatření vyjely jednotky požární ochrany k rekordnímu počtu požárů, profesionální jednotky zasahovaly u 22 360 událostí. Počet požárů, kterých se zúčastnili dobrovolní hasiči, se o moc neliší, jelikož zasahovali u 20 012 požárů. Ty způsobovaly obrovské škody zemědělcům a kladly velmi velké nároky na lokalizaci a samotnou likvidaci požárů zasahujícím hasičům. Nejčastěji docházelo k požárům polí, trav a lesů. [21]

Další oblastí, ve které se čísla ve statistikách posouvají stále výše a výše, jsou dopravní nehody. Tento druh události, k němuž musí JPO vyjíždět, se vyskytuje stále častěji

a nebude tomu jinak ani do budoucna. Je to především způsobeno zvyšujícím se počtem vozidel a rostoucím provozem na pozemních komunikacích. V roce 2017 jednotky PO zasahovaly u více než 30 000 zásahů. To je téměř o pět tisíc dopravních nehod více než v roce 2014. JSDHO zasahovaly v minulém roce u 5 322 dopravních nehod. Zde je nárůst počtu dopravních nehod oproti roku 2014 o zhruba jeden a půl tisíce.

Druh událostí	Zásahy HZS ČR				Zásahy JSDH obcí			
	2014	2015	2016	2017	2014	2015	2016	2017
požáry	18 551	22 360	18 055	19 268	13 735	20 012	14 224	16 076
dopravní nehody	21 306	23 774	23 993	25 141	3 849	4 576	4 680	5 322
úniky nebezpečných chem. látek celk.	5 779	6 379	6 434	7 008	1 272	1 329	1 332	1 519
• z toho ropné produkty	4 203	4 088	4 328	4 427	1 031	954	1 060	1 181
technické havárie celkem	42 668	45 656	44 492	53 369	16 957	17 314	17 164	29 104
• z toho technické havárie	468	10	16	13	117	4	9	12
technické pomoci	37 314	40 428	39 774	47 676	15 438	15 852	15 951	27 264
technologické pomoci	415	523	217	277	115	327	86	67
ostatní pomoci	4 471	4 695	4 485	5 403	1 247	1 131	1 118	1 761
radiační nehody a havárie	2	0	0	6	0	0	0	0
ostatní mimořádné události	108	161	178	1 435	10	23	6	180
plané poplachy	6 027	6 553	6 673	7 193	1 982	2 337	2 229	2 430
Celkem	94 441	104 883	99 825	113 420	37 805	45 591	39 653	54 631

Tab. 2 – Statistický přehled událostí. [16, 21, 22, 23]

3.4.4 Právní rámec

Mezi zvláštní právní předpisy, kterými se HZS ČR musí řídit při plnění úkolů je například:

- zákon č. 133/1985 Sb., o požární ochraně, ve znění pozdějších předpisů,
- zákon č. 320/2015 Sb., o Hasičském záchranném sboru a o změně některých zákonů,
- zákon č. 239/2000 Sb., o integrovaném záchranném systému a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů,
- zákon č. 240/2000 Sb., o krizovém řízení a o změně některých zákonů (krizový zákon), ve znění pozdějších předpisů,

- vyhláška č. 246/2001 Sb. o stanovení podmínek požární bezpečnosti a výkonu státního požárního dozoru,
- vyhláška č. 247/2001 Sb. o organizaci a činnosti jednotek požární ochrany,
- vyhláška č. 328/2001 Sb. o některých podrobnostech zabezpečení integrovaného záchranného systému.

3.5 Jednotka sboru dobrovolných hasičů

Jednotka sboru dobrovolných hasičů (dále jen JSDH) je zřizována obcí, přičemž je organizační složkou obce a nemá právní subjektivitu. Obce, které mají velkou rozlohu a jsou rozděleny do více místních částí, mohou mít více jednotek SDH obcí.

Na rozdíl od příslušníků HZS ČR v jednotkách SDH obcí výkon služby vykonávají členové, kteří ve většině případů mají s obcí uzavřenou smlouvu o pracovní činnosti v jednotce nebo dohodu o provedení práce. Dalším způsobem jsou členové v pracovně právním vztahu k obci, kteří mohou na základě toho vykonávat službu v JSDH obce jako svoje zaměstnání. [11]

3.5.1 Funkce členů v jednotce

Velitel jednotky

Řídí jednotku v organizačním a operačním řízení. V organizačním řízení ji spravuje koncepčně a metodicky. Naopak v operačním řízení velí jednotce při zásazích, přičemž provádí průzkum s následným určením priorit. Rozhoduje o záchraně, evakuaci osob s určením způsobu a pořadí, ve kterém budou osoby evakuovány. V neposlední řadě rozhoduje o nasazení SaP, provádí záchranné a likvidační práce a také hasební zásah.

Důležitou součástí této funkce je vedení veškeré dokumentace týkající se JSDH a předkládání návrhů na zlepšení činnosti jednotky radě obce.

Velitel družstva / zástupce velitele jednotky

Zástupce VJ v organizačním řízení zastupuje velitele jednotky v jeho nepřítomnosti. V operačním řízení provádí průzkum a určuje priority. Rozhoduje o záchraně, evakuaci osob s určením způsobu a pořadí, ve kterém budou osoby evakuovány. Stejně jako velitel jednotky rozhoduje o nasazení SaP, provádí záchranné a likvidační práce a také hasební zásah. Dle metodiky provádí školení členů JSDH obce.

Velitel družstva

Stejně jako zástupce velitele jednotky v operačním řízení provádí průzkum s následným určením priorit. Rozhoduje o záchraně, evakuaci osob s určením způsobu a pořadí, ve kterém budou osoby evakuovány. V neposlední řadě rozhoduje o nasazení SaP, provádí záchranné a likvidační práce a také hasební zásah. Dle metodiky provádí školení členů JSDH obce.

Strojník / technik strojní služby

O veškeré mobilní požární technice a agregátech vede evidenci. Za použití výstražného světelného a zvukového zařízení řídí mobilní požární techniku, včetně zajištění její obsluhy. Dále obsluhuje agregáty, provádí údržbu, drobné opravy, doplňování PHM a stará se o každoroční zabezpečení STK. Na rozkaz velitele provádí záchranné práce a hasební zásah.

Strojník

Stejně jako technik strojní služby za použití výstražného světelného a zvukového zařízení řídí mobilní požární techniku, včetně zajištění její obsluhy. Dále obsluhuje agregáty, provádí údržbu a drobné opravy. Na rozkaz velitele provádí záchranné práce a hasební zásah.

Hasič / technik technické služby

O veškerých svěřených prostředcích technické služby, do kterých patří např. zásohové oděvy, přilby, hydraulické vyprošťovací zařízení, lezecké vybavení apod., vede evidenci a provádí jejich zkoušky a revize. Vede také evidenci o použití těchto prostředků členy JSDH. Na příkaz velitele provádí záchranné a hasební práce.

Hasič / technik chemické služby

O veškerých svěřených prostředcích chemické služby, do kterých patří např. proti-chemické oděvy, izolační dýchací přístroje, křísící přístroje, detekční vybavení apod., vede evidenci a provádí jejich zkoušky a revize. Vede také evidenci o použití těchto prostředků členy JSDH a jejich nasazení v nebezpečném prostředí. Na příkaz velitele provádí záchranné a hasební práce.

Hasič / technik spojové služby

Zabezpečuje evidenci spojových prostředků a stará se o jejich údržbu, provoz a zkoušky. Mezi prostředky spojové služby patří radiostanice, mobilní telefony atd. Na příkaz velitele provádí záchranné a hasební práce.

Hasič

Ten na příkaz velitele provádí záchranné a hasební práce. [24]

3.5.2 Základní početní stavy a minimální vybavení JSDH obcí

V příloze č. 4 vyhlášky č. 247/2001 Sb., o organizaci a činnosti jednotek požární ochrany jsou uvedeny základní početní stavy členů JSDH obce a také minimální požadavky na vybavení jednotky požární technikou a věcnými prostředky požární ochrany.

V tabulce č. 3 jsou obsaženy základní početní stavy členů jednotek dle jednotlivých kategorií JPO. Tyto počty jsou potřebné k zajištění zásahu jednotky a představují ideální stav, kdy je zabezpečena schopnost výjezdu jednoho družstva o zmenšeném početním stavu (1+3). Z praxe ale vyplývá, že pro zaručení trvalé akceschopnosti je potřeba většího počtu členů, než který je uveden v tabulce. [25]

Funkce	Kategorie jednotky				
	JPO II/1	JPO II/2	JPO III/1	JPO III/2	JPO V
Velitel	1	1	1	1	1
Velitel družstva	2	5	2	5	2
Strojník	3	6	4	6	2
Hasič, starší hasič	6	12	5	12	4
Celkový základní početní stav členů	12	24	12	24	9
Členové v pohotovosti určení k výjezdu	4	8	4	8	4

Tab. 3 – Personální zabezpečení. [14]

Jelikož je každá jednotka v jiné kategorii, má proto také jiné požadavky na minimální vybavení. V níže zveřejněné tabulce nejsou uvedeny speciální věcné prostředky požární ochrany, které využívají jednotky předurčené pro zásahy u dopravních nehod, s výskytem nebezpečných látek nebo při plnění úkolů v oblasti ochrany obyvatelstva.

Poznámka č. 1 vysvětluje skutečnost, že jednotka je vybavena touto technikou pouze v případě, kdy důvodem je zajištění plošného pokrytí a zabezpečení ochrany před požá-

ry a jinými mimořádnými událostmi u objektů, u nichž je zpracována dokumentace zdolávání požáru.

Podobně je na tom 2. poznámka, která říká, že se jednotky SDH vybavují výškovou technikou ve většině případů z důvodu zajištění požární ochrany u objektů, pro které je zpracována dokumentace zdolávání požárů. Mezi další důvody patří havarijní plán kraje a zabezpečení území, na kterém je požární nebezpečí. JSDH obcí se touto technikou vybavují jen po dohodě s HZS příslušného kraje.

Požární technika a věcné prostředky požární ochrany	Kategorie jednotky				
	JPO II/1	JPO II/2	JPO III/1	JPO III/2	JPO V
CAS v základním provedení	1	1	1	1	1 ¹⁾
Dopravní automobil	1	1	1	1	1 ¹⁾
Automobilový žebřík do 30 m	1 ²⁾	1 ²⁾	1 ²⁾	1 ²⁾	-
Automobilová plošina do 30 m	1 ²⁾	1 ²⁾	-	-	-
Odsavač kouře nebo přetlakový ventilátor	1 ¹⁾	1 ¹⁾	1 ¹⁾	1 ¹⁾	1 ¹⁾
Motorová stříkačka	1 ¹⁾	1 ¹⁾	1 ¹⁾	1 ¹⁾	1
Izolační dýchací přístroj	4	8 ¹⁾	4	8 ¹⁾	4 ¹⁾
Vozidlová radiostanice požární ochrany	2	2	2	2	-
Přenosná radiostanice požární ochrany	2	4	2	4	1 ¹⁾
Mobilní telefon	1 ¹⁾	1 ¹⁾	1 ¹⁾	1 ¹⁾	1 ¹⁾

Tab. 4 – Materiální zabezpečení. [14]

3.5.3 Povinnosti obce v rámci požární ochrany a krizového řízení

Veškeré povinnosti, které musí zřizovatel splňovat, jsou zakomponovány v § 29 zákona č. 133/1985 Sb., o požární ochraně, kdy obec v samostatné působnosti na úseku požární ochrany:

- a) zřizuje JSDH obce,
- b) poskytuje členům odměnu za zásah,
- c) udržuje akceschopnost jednotky,
- d) zabezpečuje odbornou přípravu členů jednotky SDH obce,
- e) zabezpečuje finanční a materiální potřeby jednotky SDH obce,

- f) zajišťuje péči o členy JSDH obce, HZS podniků, JSDH podniků a o osoby, které zajišťují na vyzvání osobní pomoc podle § 18 ze zákona o PO, jestliže zasahují za ztížených podmínek, nebo u déle trvajících zásahů na území obce,
- g) poskytuje náhradu ušlého výdělku členům JSDH obce,
- h) zabezpečuje a hradí preventivní zdravotní prohlídky pro členy JSDH obce,
- i) zabezpečuje výstavbu a údržbu objektů PO a PBZ pro potřeby svého územního obvodu,
- j) zpracovává dokumentace PO,
- k) zřizuje ohlašovnu požáru, popřípadě místa, odkud lze hlásit požár,
- l) pro hašení požárů zabezpečuje zdroje vody včetně trvalé použitelnosti a také stanoví další zdroje vody pro hašení požárů a podmínky k zajištění trvalé použitelnosti těchto zdrojů,
- m) umožňuje dislokaci jednotek HZS na katastrálním území obce podle nařízení kraje a podílí se na financování provozu a vybavení těchto jednotek,
- n) k zabezpečení požární ochrany spolupracuje se sousedními obcemi za účelem soustředování finančních prostředků,
- o) zabezpečuje preventivně výchovnou činnost,
- p) v obecně závazné vyhlášce vydává požární řád obce a stanovuje podmínky pro zabezpečení PO při akcích, kterých se zúčastní větší počet osob.

Mezi další povinnosti obecních úřadů na úseku PO spadá:

- a) zajištění odborné přípravy pro velitele a strojníky jednotky sboru dobrovolných hasičů obce,
- b) zajištění úkolů požární ochrany v období stavu ohrožení státu a válečného stavu.

Další zvláštní úkoly mají vybrané obecní úřady, které:

- a) zabezpečují mimo svůj územní obvod záchranné práce při živelných pohromách, hašení požárů a jiné mimořádné události v souladu s požárním poplachovým plánem kraje.
- b) zajišťují pro zásahy mimo svůj územní obvod akceschopnost JSDH obce,
- c) stanoví na základě nařízení kraje podmínky pro plošné pokrytí území kraje jednotkami PO. Obec zabezpečuje nepřetržitou pracovní pohotovost minimálně jednoho požárního družstva o zmenšeném početním stavu. [13]

Další povinnosti starosty a obecního úřadu vymezuje § 15 zákona č. 239/2000 Sb., o integrovaném záchranném systému a o změně některých zákonů. Podle tohoto paragrafu orgány obce:

1. Zabezpečují připravenost obce na MU a podílí se na provádění záchranných a likvidačních prací a na ochraně obyvatelstva.
2. Při výkonu státní správy obecní úřady:
 - a) připravují obec na mimořádné události,
 - b) podílejí se na provádění záchranných a likvidačních prací ve spolupráci s IZS,
 - c) zabezpečují varování, evakuaci a ukrytí osob před hrozícím nebezpečím, pokud to není jinak stanoveno právním předpisem,
 - d) nakládají s materiálem civilní ochrany,
 - e) poskytují HZS kraje informace a podklady důležité pro zpracování havarijního plánu kraje nebo vnějšího havarijního plánu,
 - f) zajišťují nouzové přežití obyvatel dané obce,
 - g) u staveb civilní ochrany nebo staveb dotčených požadavky civilní ochrany umístěných v obci vedou evidenci a provádí kontrolu.

Obec je také oprávněna zřizovat zařízení civilní ochrany. Orgány obce jsou v tomto případě povinny postupovat dle tohoto zákona a zákona o PO. Právnícké a fyzické osoby působící na území obce jsou seznamovány obecním úřadem o charakterech možného ohrožení, a jak jsou připraveny záchranné a likvidační práce s ochranou obyvatelstva. Pro tyto osoby je také organizováno školení. Obecní úřad jakožto dotčený orgán v rámci ochrany obyvatelstva rozhoduje o umístování a povolování staveb, změnách staveb, změnách v užívání staveb a při rozhodování a odstraňování terénních úprav a zařízení.

Dle § 16 tohoto zákona má starosta obce při provádění záchranných a likvidačních prací za úkol:

- a) zajišťovat varování osob vyskytujících se na území obce před hrozícím nebezpečím,
- b) organizovat ve spolupráci s velitelem zásahu nebo se starostou ORP evakuaci osob z ohrožených území obce,
- c) organizovat činnost obce za podmínek nouzového přežití obyvatel obce,

- d) v rámci svého oprávnění vyzvat právnické a fyzické osoby k poskytnutí osobní nebo věcné pomoci. [26]

Závěrem lze říci, že pomoc jednotek PO jako takových se v posledních letech ukazuje jako zásadní nejenom při živelných pohromách, kdy tyto jednotky jsou zpravidla jedinými subjekty v obci, které jsou schopny pomáhat a chránit obyvatelstvo při mimořádných událostech.

4 CÍL PRÁCE A POUŽITÉ METODY

Cílem této práce je zhodnotit problematiku místa a úlohy Jednotky sboru dobrovolných hasičů obce Studénka ve vztahu k ochraně obyvatelstva, analyzovat aktuální stav. Při zpracování práce bude využita metoda historicko - logická a analyticko – syntetická. K hodnocení stavu bude využita metoda SWOT analýzy. Na základě získaných zjištění budou navržena opatření a doporučení ke zlepšení stávajícího stavu.

SWOT analýza je popisovaná jako univerzální analytická technika, která se používá pro zhodnocení vnitřních a vnějších faktorů ovlivňující úspěšnost organizace. Cílem této analýzy je posoudit vnitřní předpoklady systému k uskutečnění určitého záměru a podrobit rozboru i vnější příležitosti a hrozby. Název vychází z počátečních písmen anglických názvů jednotlivých kvadrantů. Strengths – silné stránky, Weaknesses – slabé stránky, Opportunities – příležitosti a Threats – hrozby. Analýza se rozděluje na dvě části, přičemž první část je interní a druhá externí. Interní část obsahuje silné a slabé stránky. Externí část obsahuje příležitosti a hrozby. Nejčastěji je tato analýza využívána jako situační analýza v rámci strategického řízení. [27]

Teoretická část nám představila přehled jednotek požární ochrany v ČR v obecném měřítku. Následující pasáž je věnována praktické části, která se bude zabývat Jednotkou sboru dobrovolných hasičů obce Studénka.

II. PRAKTICKÁ ČÁST

5 SPRÁVNÍ OBVOD OBCE S ROZŠÍŘENOU PŮSOBNOSTÍ BÍLOVEC

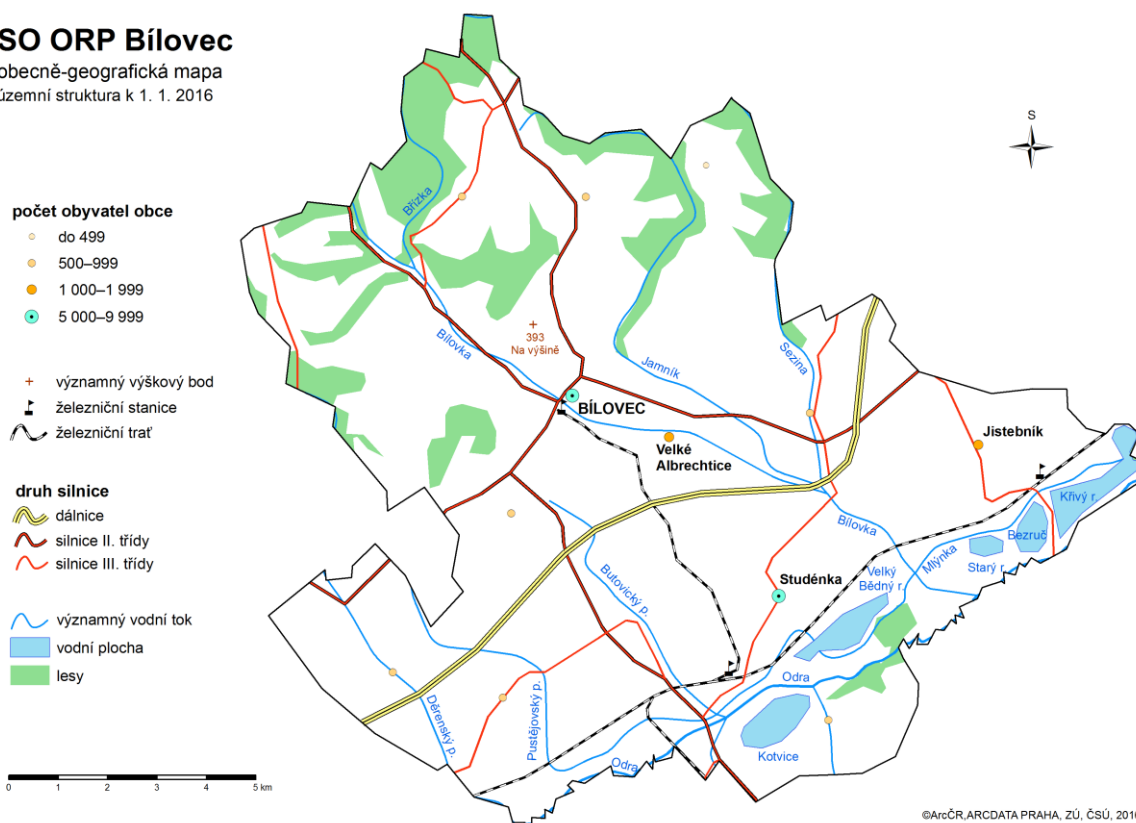
Obec s rozšířenou působností Bílovec leží v Moravskoslezském kraji, v bývalém okrese Nový Jičín. Do působnosti ORP spadá 12 obcí, z nichž 2 mají statut města (Bílovec, Studénka). Těchto 12 obcí je dále rozděleno do 21 částí obcí a ORP se skládá z 22 katastrálních území, kdy celková výměra půdy činí 16 243 ha.

K 31. 12. 2016 činil celkový počet obyvatel daného území 25 649 osob, z nichž 12 938 tvořily ženy. Průměrný věk mužů je 40,5. U žen je číslo průměrného věku vyšší, konkrétně 43,0.

Ke konci roku 2016 se 852 osob ucházelo o zaměstnání na úřadu práce. Podíl nezaměstnaných osob byl 4,58 %. [28]

SO ORP Bílovec

obecně-geografická mapa
územní struktura k 1. 1. 2016

Obr. 3 – ORP Bílovec. [28]

5.1 Antropogenní a naturogenní hrozby ve SO ORP Bílovec

Výčet nebezpečí na území ORP Bílovec vychází z analýzy mapování rizik, jejímž autorem je Hasičský záchranný sbor Moravskoslezského kraje. Tato analýza identifikuje

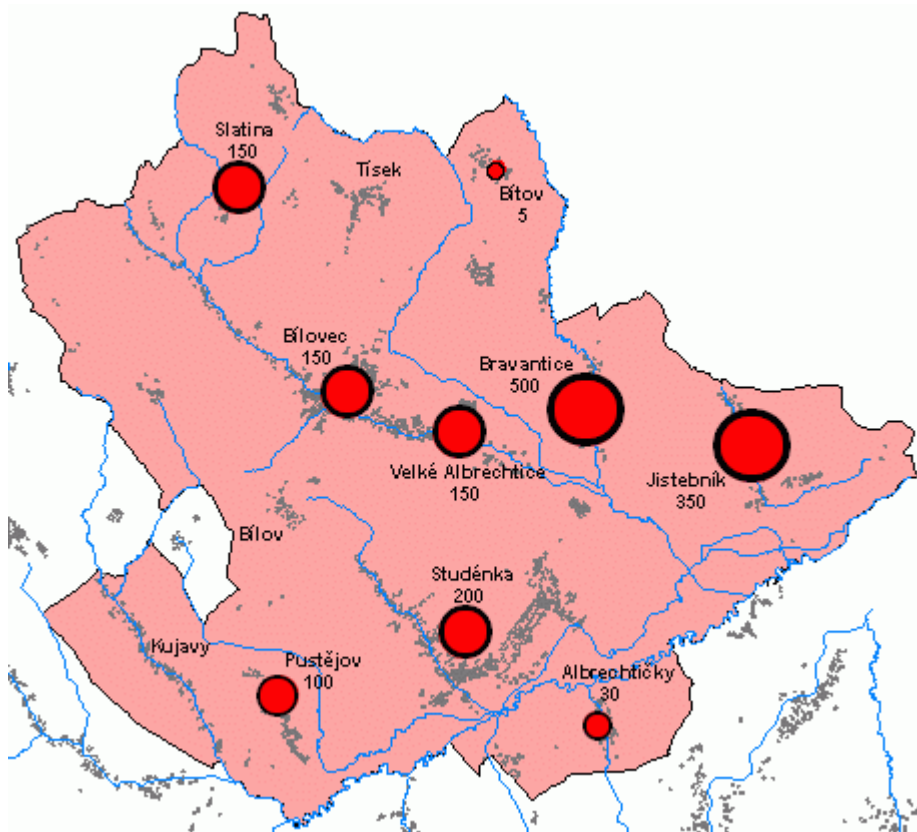
území s rozdílnou úrovní rizika a slouží k zobrazení různých typů nebezpečí se zranitelností území. Na území SO ORP Bílovec se nachází tato rizika. [29]

5.1.1 Přírodní povodeň

Ve sledovaném území je mnoho obcí ohroženo vodními toky, do kterých patří Odra, Bílovka, Mlýnka a Sezina. Dále zde náleží Butovický, Děrenský a Luční potok.

Největší vodní tok na území SO ORP Bílovec je Odra, která hrozí vylitím do údolní nivy patřící do CHKO Poodří. Její levobřežní přítok tvoří Bílovka, která při zvýšení své hladiny ohrožuje Bílovec, Velké Albrechtice a Starou Ves u Bílovce. Do již zmíněné Bílovky se za obcí Bravantice vlévá vodní tok Sezina, která vystavuje riziku obec Bravantice. Do záplavového území patří také Studénka a její místní část Butovice. Nebezpečí pro Studénku představuje Mlýnka vlévající se do Odry, kdežto místní část Butovice je ohrožena Butovickým potokem. Posledními obcemi jsou Kujavy a Jistebník. Pro první zmíněnou obec je rizikový Děrenský potok. Naopak Jistebník ohrožuje potok Luční.

Zde přiložený obrázek ukazuje předpokládané maximální počty osob, které by se v případě povodně musely evakuovat ve SO ORP Bílovec.

Obr. 4 – Počty evakuovaných osob. [30]

5.1.2 Zvláštní povodeň

Tuto hrozbu představuje naštěstí pouze jen jedna stavba a to vodní dílo Butovice. Pod pojmem vodní dílo si představme suchou nádrž (poldr) s délkou hráze 142 m, kdy maximální výška hráze činí 4,90 m. Maximální objem nádrže je 47 150 m³. Tato stavba ohrožuje obyvatelstvo v místní části Studénka – Butovice. [31]

5.1.3 Zemětřesení

Na území může být také zaznamenáno nebezpečné zvýšení seismické činnosti, při níž může dojít v prostoru severozápadně od Oder po Studénku k lokálnímu zemětřesení až do 4 stupňů RichtEROVY škály. [32]

5.1.4 Únik nebezpečné látky

Jedno z největších ohrožení obyvatelstva může mít na svědomí únik amoniaku ze strojovny zimního stadionu ve Studénce. Celkové množství skladovaného amoniaku využívaného k chlazení ledové plochy je 5500 kg, což není zrovna malé množství. Zónu ohrožení představuje kružnice o poloměru 445 m, kdy celkový počet ohrožených osob je 2970. Do nejvíce ohrožených objektů spadá Městský úřad Studénka a samotný zimní stadion. Ohroženy jsou také školská zařízení, do kterých se řadí Základní škola Studénka – Sjednocení, Základní umělecká škola Musicale – Mírová na ulici Mírové a mateřské školy na ulici Budovatelské a Poštovní. [33]

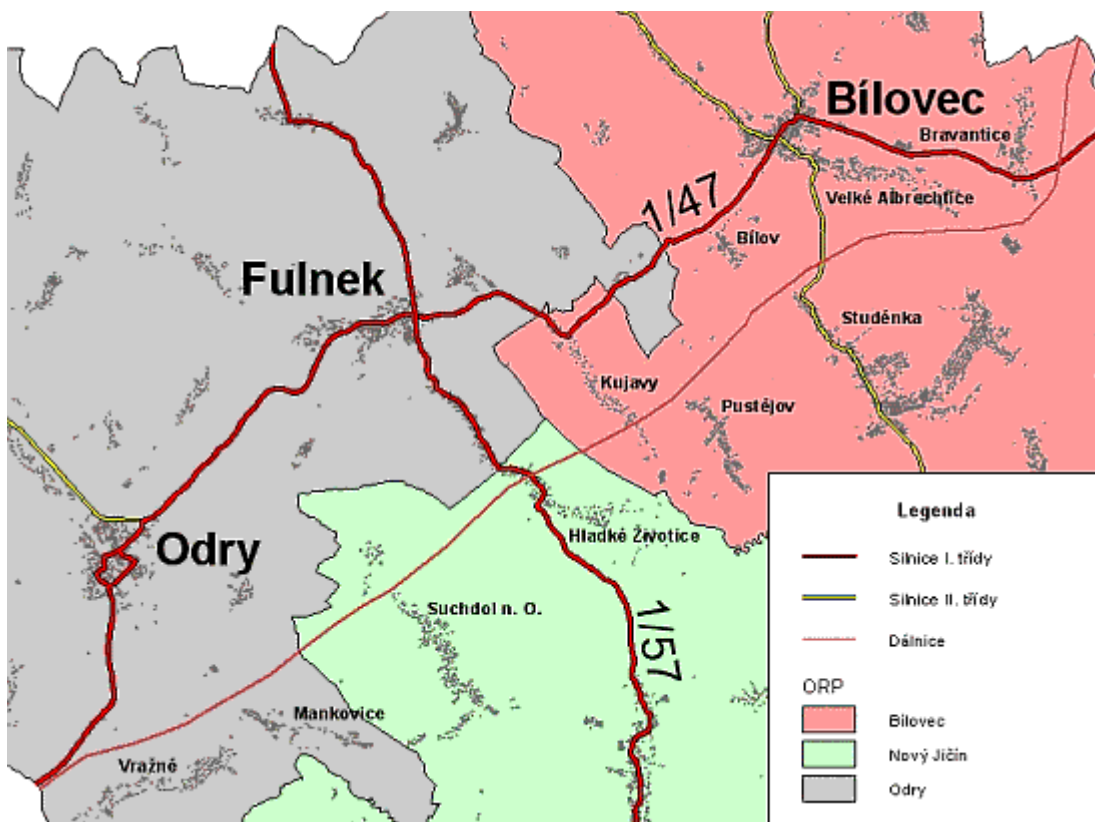
V této oblasti možného úniku amoniaku funguje tzv. CHEMON (chemický monitoring), který slouží k zajištění rychlého varování obyvatelstva nacházejícího se v blízkosti zimního stadionu. Jeho součástí jsou v oblasti kolem zimního stadionu umístěna čidla sloužící k měření stavu atmosféry. Jedno čidlo se nachází v objektu strojovny. Další jsou poté rozmístěna na budovách školských zařízení, a to konkrétně na Mateřské škole na ulici Budovatelská a na Základní škole Sjednocení. Hodnoty naměřené pomocí těchto čidel jsou dále přenášeny na OPIS HZS, které posléze mohou být sděleny veliteli zásahu. V těchto dvou školských zařízeních se také vyskytují informační terminály, určené k vyhlášení poplachu v objektu a k poskytování informací osobám, jak se správně chovat. Jedním z dalších opatření je skrápěcí zařízení instalované na strojovně zimního stadionu. [34]

5.1.5 Havárie v silniční dopravě

Do rizikové pozemní komunikace patří dálniční tah D1 vedoucí z Prahy přes Brno, Ostravu a dále do Polska. Tento dopravní koridor patří k nejvýznamnějším v Moravskoslezském kraji. Správní obvod ORP Bílovec je napojen na dálnici pomocí mimoúrovňových křižovatek (dále jen MÚK) v Butovicích a Bravantcích. K těmto MÚK jsou napojeny dálniční přivaděče a to konkrétně silnice II/464 v úseku Studénka – Bílov, která přivádí automobily do Mošnova, Příbora a Kopřivnice.

Druhou rizikovou komunikací je silnice I. třídy č. 47 procházející městem Bílovec. Silnice vedoucí z Přerova přes Běloutín a Bílovec a končící v Ostravě po spuštění dálnice D1 vykazuje snížení tranzitní a cílové dopravy. Představuje tak menší riziko vzniku dopravní nehody, než na dálnici D1. [35]

Na tomto obrázku jsou znázorněny nejrizikovější komunikace procházející přes Správní obvod Odry, Nový Jičín a Bílovec. Jedná se o silnici I. třídy č. I/47, I/57 a dálnici D1.

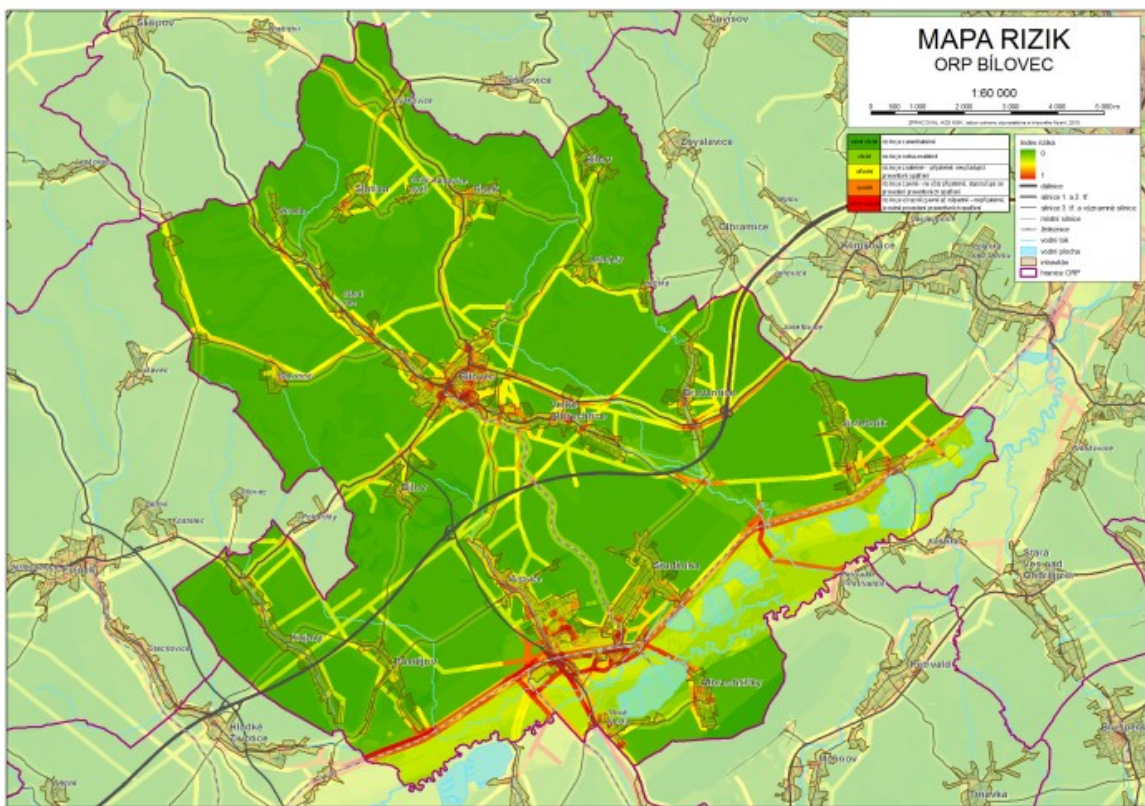

Obr. 5 – Pozemní komunikace. [36]

5.1.6 Havárie v železniční dopravě

Územím prochází významná koridorová železniční trať č. 270 ve směru Přerov – Studénka – Jistebník a Ostrava. Tato trať je dvoukolejná a elektrizovaná. [35]

Vyhodnocením analýzy vyšlo, že riziko vyskytující se na území správního obvodu ORP Bílovec je poměrně nízké. Nejvyšší riziko je na území měst Bílovec a Studénka, kde je také největší zranitelnosti území, do které patří zvýšená hustota obyvatel a významných objektů. Mezi tyto objekty patří kulturní, obchodní a školská zařízení. Další zranitelnost představuje Chráněná krajinná oblast Poodří, která zaujímá jižní část ORP. [29]

Obr. 6 – Mapa rizik. [29]

5.2 Jednotky PO v ORP Bílovec

Na území správního obvodu ORP Bílovec se nachází 15 jednotek požární ochrany spadající do kategorie JPO I, JPO II, JPO III nebo JPO V. Na daném území se nenachází žádná profesionální nebo dobrovolná jednotka podniku. Nejvýznamnější jednotkou, která vyjíždí téměř ke všem událostem v ORP Bílovec, je jednotka HZS MSK z požární stanice Bílovec, která je typu P1 s předurčeností na zásahy u dopravních nehod a úniky nebezpečných látek.

Jednotky s povinností vyjet od vyhlášení poplachu do 5. minut ze své dislokace jsou ve sledovaném území evidovány dvě. Patří sem JSDH Bílovec a Studénka. Obě tyto jednotky jsou předurčeny k zásahům u dopravních nehod. Významným podnětem pro toto opatření bylo dokončení výstavby dálnice D1 vedoucí z Brna směrem dále na sever do Polska, včetně výstavby dálničního tunelu Klimkovice. Jednotky tak zajišťují úkoly požární ochrany na daných úsecích dálnice, včetně již zmiňovaného tunelu Klimkovice. Bílovecká dobrovolná jednotka může být dále povolána na silnici č. I/47, pro kterou je také předurčena. Jednotka ze Studénky je dále předurčena pro zásahy spojené s úniky nebezpečných látek, jelikož se ve městě Studénka nachází zimní stadion, který pro svůj provoz využívá amoniak.

Tři, to je počet jednotek, které se řadí do kategorie JPO III. Patří sem JSDH Tísek, Slatina a Jistebník. V případě úniku amoniaku ze zimního stadionu ve Studénce bude Integrovaným operačním centrem MSK vyslána také jednotka ze Slatiny, jelikož je předurčena na varování obyvatelstva pomocí mobilní sirény. [37]

Celkem 9 JSDHO s místní působností spadající do kategorie JPO V zajišťuje požární ochranu ve svých obcích. Jedná se o JSDH Albrechtický, Bítov, Bravantice, Bílovec – Braviné, Bílovec – Lubojaty, Bílovec – Výškovice, Kujavy, Pustějov a Velké Albrechtice.

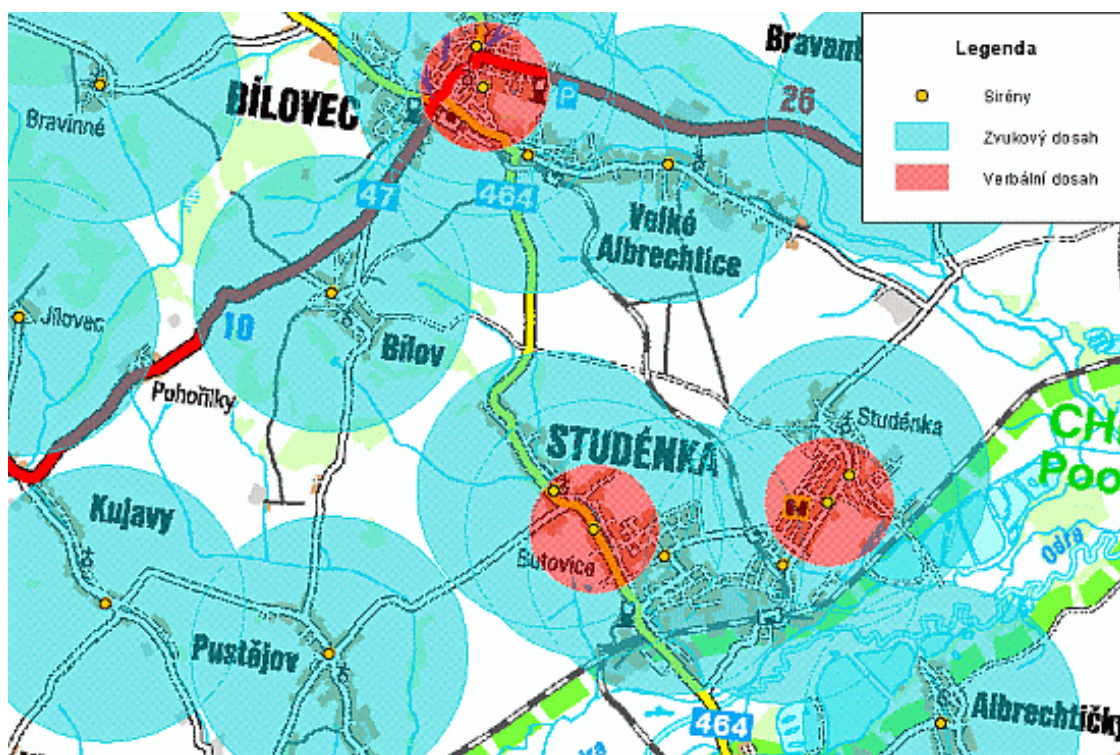
Závěrem lze konstatovat, že i přes to, že se na území Správního obvodu ORP Bílovec nachází poměrně mnoho nebezpečí ohrožující obyvatelstvo, tak dislokace všech jednotek PO a dalších základních složek IZS s cílem poskytnout účinnou a včasnou pomoc obyvatelům tohoto území je velmi dobrá.

6 ZAJIŠTĚNÍ OCHRANY OBYVATELSTVA V OBCI

Studénka, která není obec s rozšířenou působností, nemá za povinnost zřizovat bezpečnostní radu. Starosta obce ale může nechat zřídit krizový štáb obce. Mezi další orgány zřizované obcí je povodňová komise, kterou zřizuje rada obce. Ta slouží k plnění úkolů a ochraně před povodněmi. Tento povodňový orgán postupuje podle zpracovaného povodňového plánu obce. Dalším důležitým zpracovaným dokumentem je plán krizové připravenosti, díky němuž je obec schopna samostatně fungovat za krizové situace a postupovat dle krizového plánu kraje nebo ORP. [38]

Varování a informování

Obyvatelé budou upozorněni na hrozící nebo nastalou mimořádnou událost pomocí varovných signálů z koncových prvků varování (KPV), které jsou začleněny do jednotného systému varování a vyzoomění (JSVV). Jedná se o rotační, elektronické sirény a místní informační systémy. Elektronické sirény jsou umístěny na hasičské zbrojnici Butovická, Družstevní a na Základní škole Sjednocení a T. G. Masaryka. Rotační sirény jsou situovány na hasičské zbrojnici 2. května a na budově Charity v místní části Butovice. Po městě jsou rozmístěny místní informační systémy, kterými je také možné předat důležité informace obyvatelstvu. [39]

Obr. 7 – Dosah koncových prvků varování. [36]

Nouzové přežití

Pro obyvatelstvo, které je postiženo účinky mimořádné události, je na území obce vytipována Základní škola Sjednocení a T. G. Masaryka, kdy na základě uzavřené smlouvy s HZS MSK a provozovateli těchto objektů bude umožněno obyvatelům nouzové ubytování, příprava a výdej stravy. [40]

Protipovodňové opatření

Jak již bylo v úvodu zmíněno, obec je na možnost povodní připravena povodňovým orgánem, což představuje povodňová komise, která má k dispozici povodňový plán obce. V důsledku tzv. bleskových povodní v předchozích letech obec přistoupila na výstavbu protipovodňových opatření, při nichž došlo k vybudování dvou suchých poldrů v Butovicích a další výstavba suchého poldru je plánována ve Studénce na ulici Na Trávníkách. První suchý poldr, který byl vystavěn již v minulosti, je situován v místní části Butovice, konkrétně na ulici K Zahrádkám. Malá zmínka k tomuto poldru je v kapitole č. 5.1.2. Dalšíh šest menších suchých poldrů vede podél silnice č. 464, která slouží jako přívaděč na dálnici D1.

Závěrem lze říci, že zajištění ochrany obyvatelstva v obci je dle mého názoru dostačující. Vyzdvihnout lze dobré pokrytí území obce varovným signálem z koncových prvků varování. Dalším pozitivem je iniciativa orgánů obce směřující k vybudování nových protipovodňových opatření.

7 JEDNOTKA SBORU DOBROVOLNÝCH HASIČŮ OBCE STUDÉNKA

Pro plné pochopení fungování Jednotky sboru dobrovolných hasičů obce Studénka bude vhodné začít historickým exkurzem, díky kterému lépe pochopíme, čím se tato jednotka významně liší od jednotek obdobného určení a charakteru.

Na území města se nacházejí 3 sbory dobrovolných hasičů, mezi které patří SDH Studénka – Butovice, Studénka – město a Studénka – nádraží. Každý z těchto sborů měl v minulosti svou vlastní jednotku SDH.

Prvním sborem je SDH Studénka – Butovice, jenž byl založen v místní části Butovice v roce 1879. Butovice byly obývány německým obyvatelstvem, a proto také členové byli německé národnosti. Zbylí občané řadící se do české národnosti byli členy závodního sboru Vagónky, který byl založen v roce 1901. Po roce 1930 se situace změnila, jelikož se do obce začali stěhovat první čeští sedláci. Vybavení potřebné pro hasební práce bylo pořízeno z veřejné sbírky a dále bylo doplňováno z prostředků sboru. Díky postupu fronty za druhé světové války došlo při odstřelování obce v roce 1945 k masivnímu poškození hasičské zbrojnice, která ležela u křižovatky směrem na obec Pustějov. Proto bylo rozhodnuto, že dojde k výstavbě nové hasičské zbrojnice na ulici Butovické. Stavba této nové hasičské zbrojnice se uskutečnila v roce 1948 a výstavbu prováděli členové sboru svépomocí, přičemž financování bylo hrazeno z rozpočtu obce a SDH. Budova, která slouží hasičům dodnes, byla poté rekonstruována, až v roce 1985. Další, zásadní rekonstrukcí prošla v roce 2018.

Druhým sborem v pořadí je SDH Studénka – město. Tento sbor byl založen v roce 1887 a patřil tak k prvnímu českému spolku ve Studénce. Od tohoto data se členové podíleli na likvidaci požárů a jiných záchranných a likvidačních pracích, buď na území města, nebo v jeho okolí. Činnost tohoto sboru byla velmi omezena v období první světové války. Dalším takovým obdobím byla okupace v letech 1939 – 1945. Sbor byl proto sloučen se sborem Studénka – nádraží a podléhal tak německému velení v Bílovci. Německý starosta také disponoval jménem spolku. Významným milníkem byl rok 1947, kdy si členové svépomocí a za své náklady vystavěli novou hasičskou zbrojnici na ulici Družstevní, která slouží hasičům dodnes. V roce 1987 následovala rekonstrukce zbrojnice. Poslední větší rekonstrukce proběhla v roce 2014.

Třetím a zároveň posledním sborem působícím na území města je SDH Studénka – nádraží. Ten byl založen v roce 1927 jako odezva na snahu německé menšiny založit svůj vlastní německý hasičský sbor v okolí nádraží. Z vlastních prostředků si členové zakoupili motorovou stříkačku a společnými silami si postavili na pozemku člena sboru hasičskou zbrojnici. Stavba byla dokončena v roce 1929. Od založení se členové podílejí na hašení požárů a záchranných a likvidačních pracích ve městě a okolních obcích. Omezení činnosti přišlo v letech 1939 – 1945, kdy někteří členové byli nuceně přesídleni. Zbylá část členů byla německými orgány zařazena do SDH Studénka – město, který byl pod německým velením. Ale i přes to hasiči využívali pro svou činnost hasičskou zbrojnici na nádraží, včetně hasičského vybavení, které zůstalo ve zbrojnici. Po osvobození byla činnost ve sboru opět plně obnovena.

Když se přeneseme do roku 2000, zjistíme, že se na území města nacházely 3 jednotky sboru dobrovolných hasičů a jedna jednotka HZS podniku Thrall Vagonka Studénka. V tomto období se prvně začalo uvažovat o reorganizaci jednotek, s tím, že by vznikla jedna společná jednotka, která by měla svou centrální hasičskou zbrojnici a pobočné hasičské zbrojnice. Službu by hasiči vykonávali jako své povolání (obdobně jako ve Frenštátě pod Radhoštěm.) Minimálním početním stavem na této zbrojnici měli být 4 zaměstnanci na 1 směně. Což představuje družstvo o sníženém početním stavu 1+3. Mělo se jednat o 4 směny + 1 velitel + 1 administrativní pracovník. Celkový počet zaměstnanců měl být min. 18. V úvahu přicházelo 5 variant pro zřízení centrální hasičské zbrojnice. První 3 návrhy počítaly se zřízením CHZ v budovách SDH Studénka – Butovice, Studénka – město a Studénka – nádraží. Čtvrtou variantou bylo vybudování CHZ v areálu podniku Thrall Vagonka Studénka v místech již stávající stanice HZS podniku. Poslední variantou, která se jevila jako nejlepší, bylo vybudování nové CHZ v samotném centru města. V plánu bylo také společné fungování s dalšími složkami IZS, jako jsou MěP Studénka, PČR a zdravotnická záchranná služba. Do této budovy by se po vybudování přesunula příslušná jednotka SDH, která by zde nadále vykonávala svou činnost spolu s profesionální částí jednotky. Nevyužitá hasičská zbrojnice by byla nabídnuta k prodeji, nebo využita pro jiné účely.

V roce 2004 došlo ke konečné reorganizaci jednotky, která funguje v této formě dodnes. Studénka do té doby zřizovala tři JSDH - usnesením městské rady č. 2 ze dne 15. 12. 1998.

- Jednotka SDH Studénka – město, kategorie JPO II/1.

- Jednotka SDH Studénka – Butovice, kategorie JPO V/1.
- Jednotka SDH Studénka – nádraží, kategorie JPO V/1.

Po podepsání zřizovací listiny dne 18. 2. 2004 zanikla platnost usnesení městské rady č. 2 ze dne 15. 12. 1998. Stávající JSDH se zrušily a vznikla tak jedna společná Jednotka SDH města Studénky, která má statut organizační složky a je zřízena na dobu neurčitou. Do již společné jednotky byly zařazeny stávající síly a prostředky zrušených jednotek. Sborny dobrovolných hasičů Studénka – město, Studénka – Butovice a Studénka – nádraží tento krok nijak nelimitoval ve vlastní činnosti, neboť jsou tato občanská sdružení nezávislá na městu.

Touto reorganizací bylo také rozhodnuto o centrální hasičské zbrojnici. Výstavba nové CHZ byla v říjnu 2001 odhadnuta zhruba na 21 600 000 Kč, a proto se město díky nedostatku finančních prostředků rozhodlo nerealizovat tuto akci, včetně zřízení JSDH, v níž by činnost vykonávali osoby jako svoje povolání. Centrální hasičskou zbrojnicí se tak stala HZ na ulici Butovické, která byla považována jako druhá nejlepší možnost. Ze zbylých dvou hasičských zbrojnic se staly pobočné, jež nadále zabezpečují výjezd požárního družstva.

Mezi hlavní důvody pro zřízení jedné, společné jednotky patřilo:

- a) začlenění jednotky do vyšší kategorie (JPO II/2), kterým se sjednotila základní a odborná příprava, přičemž se zvýšila odborná způsobilost členů JSDH,
- b) sjednocení vybavení jednotek a územní působnosti,
- c) zkrácení času pro výjezd jednotky na 5 min,
- d) více hasičů k zajištění nepřetržité pohotovosti, kteří se mohou střídát,
- e) poskytování finančních příspěvků od HZS MSK na zabezpečení odborné přípravy velitelů družstev, strojníků, nositelů dýchací techniky,
- f) poskytování finančních příspěvků od státu a Moravskoslezského kraje na činnost a materiální vybavení,
- g) zvýšení akceschopnosti JSDH,
- h) větší pokrytí území kraje jednotkami vyšší kategorie,
- i) zkrácení dojezdových časů do míst Moravskoslezského kraje, které jsou méně pokryty.

Již v průběhu roku 2003 probíhala jednání se zástupci města, HZS MSK a veliteli JSDH o sloučení všech tří jednotek do jedné, s cílem posílení jednotky kategorie JPO II o

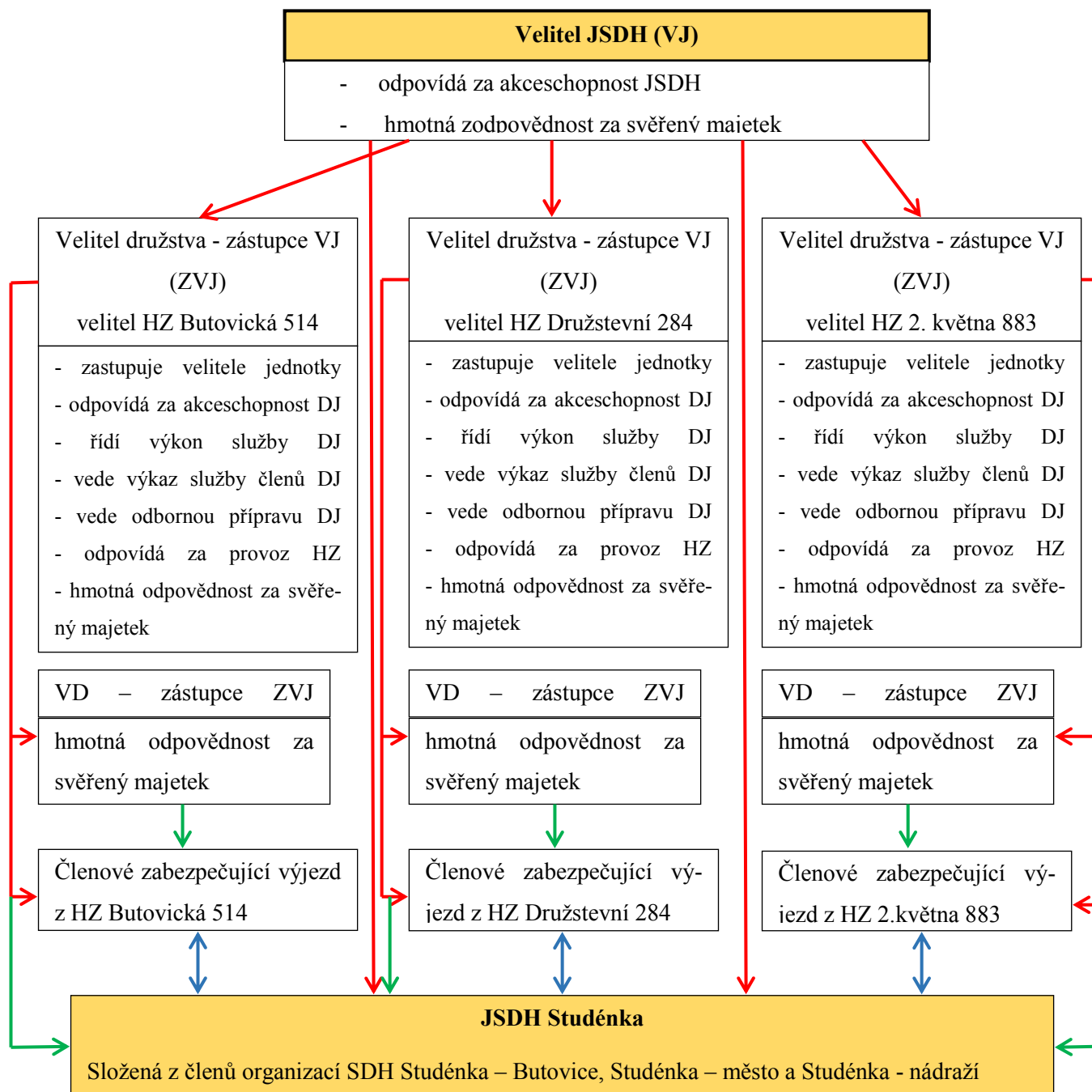
síly a prostředky z jednotek kategorie JPO V. A proto byl od 1. července téhož roku dohodnut zkušební provoz sloučené jednotky SDH, který měl za cíl ověřit způsob povolávání jednotky, zvláště jednotlivých družstev z pobočných hasičských zbrojnic. Dále se ověřoval výjezd k zásahům a velení při zásahu. Při tomto zkušebním období HZS Moravskoslezského kraje vyškrtl z plánu plošného pokrytí území Moravskoslezského kraje jednotku SDH Studénka – město ze seznamu JSDH kategorie JPO II. Dále byla vypuštěna ze seznamu jednotek SDH kategorie JPO V jednotka SDH Studénka – Butovice a Studénka – nádraží. Po sloučení tří jednotek SDH do jedné jednotky, byla do nového seznamu jednotek kategorie JPO II zařazena již pouze jedna jednotka SDH města Studénky a tím byla dovršena dlouhodobě plánovaná reorganizace jednotky.

Po všech reorganizačních opatřeních zakončených v únoru 2004 má Jednotka sboru dobrovolných hasičů města Studénky má sídlo na ulici Butovická čp. 514 ve Studénce a je organizační složkou, která byla zřízena usnesením Zastupitelstva města Studénky č. 163/12/04 dne 17. 2. 2004. Pro zabezpečení plošného pokrytí území Moravskoslezského kraje jednotkami PO Krajský úřad MSK zařadil jednotku do kategorie JPO II/2. Pohotovost družstva o zmenšeném početním stavu 1+3 zajišťuje vždy jedno družstvo na centrální hasičské zbrojnici Butovická a na pobočné hasičské zbrojnici Družstevní. Jednotka se skládá z členů, kteří vykonávají službu v jednotce jako svoje zaměstnání ve vedlejším pracovním poměru na základě dohody o pracovní činnosti uzavřené s městem Studénka. Řízením jednotky je pověřen velitel, kterého ve vztahu k jeho odborné způsobilosti jmenuje nebo odvolává starosta po předchozím vyjádření HZS MSK. Jednotka plní základní úkoly ve svém územním obvodu města Studénky. Plnění úkolů mimo územní obvod města je v rámci požárního poplachového plánu MSK a pokynů IBC MSK.

Materiální a finanční stránku zabezpečuje zřizovatel, tj. město Studénka. Organizační složka nemá právní subjektivitu, a tedy nemůže svým jménem vstupovat do právních vztahů, nebo hospodařit jménem svého zřizovatele. Není také účetní jednotkou. Ve vztahu k tomuto subjektu funkci zřizovatele plní Rada města Studénky, která kontroluje hospodaření organizační složky se svěřeným majetkem. Rozpočet jednotky v roce 2017 činil 912 400 Kč, přičemž dotace na akceschopnost poskytnuté MSK a MV - GŘ HZS ČR byly ve výši 400 000 Kč. Další dotaci tvořilo 114 030 Kč a byla určena jako náhrada za výjezdy jednotky mimo územní obvod obce. [41]

7.1 Organizační struktura jednotky

Organizační strukturu jednotky nejlépe popíše níže uvedený graf. Veliteli jednotky se zodpovídají velitelé HZ Butovická, Družstevní a 2. května. Velitelé jednotlivých HZ jsou zároveň zástupci velitele jednotky. Velitelem CHZ Butovická je Petr Pupák. Pověřeným velitelem pobočné HZ Družstevní je Pavel Foldyna. Velitelem druhé pobočné zbrojnice je Petr Sič, který zároveň vykonává funkci velitele jednotky.

Obr. 8 – Organizační struktura. [41]

7.2 Členové jednotky a jejich odborná způsobilost

Celkový počet členů zařazených do výjezdové jednotky je 45. O zabezpečení nepřetržité pohotovosti mimo svou zbrojnici a zajištění tak výjezdu dvou družstev o zmenšeném početním stavu 1+3 se stará 19 členů z HZ Butovická a 20 členů z HZ Družstevní. Zbylých 6 členů působí na HZ 2. května.

Z celkového počtu členů výjezdové jednotky má 44 z nich odbornou způsobilost nositele dýchací techniky. Druhou nejpočetněji zastoupenou odbornou způsobilostí je obsluhovač ruční motorové řetězové pily, kterých je 12. Dále v jednotce působí 1 technik a 1 člen s kurzem ze základů zdravotnických znalostí, který je zároveň dokumentaristou HZS MSK. Funkci strojníka vykonává celkem 21 členů. Méně je poté velitelů družstev, těch je 17.

Pokud se podíváme na rozdělení podle hasičských zbrojnic, tak z HZ Butovická je všech 19 členů nositeli dýchací techniky. Dále zde působí 1 zdravotník a 5 obsluhovačů ruční motorové řetězové pily. Deset členů vykonává funkci strojníka a 9 členů má funkci velitele družstva, z nichž pověřený velitel družstva této zbrojnice je zároveň zástupce velitele jednotky. Z této hasičské zbrojnice jsou 3 členové výjezdové jednotky a 1 člen SDH Studénka – Butovice zainteresováni v programu HASÍK CZ. Členové tak každoročně navštěvují 2. a 6. třídy základních škol, kde vzdělávají děti v oblasti požární ochrany a ochrany obyvatelstva.

Na pobočné hasičské zbrojnici Družstevní je z 20 členů 19 nositelů dýchací techniky, 1 technik a 3 obsluhovače ruční motorové řetězové pily. Devět členů je ve funkci strojníka a je zde 5 velitelů družstev.

Na druhé pobočné hasičské zbrojnici 2. května jsou k dispozici 2 strojníci a 3 velitelé družstva. Z celkového počtu šesti hasičů je všech 6 nositelů dýchací techniky. Čtyři hasiči mají oprávnění obsluhovat ruční motorovou řetězovou pilu.

7.3 Požární poplachový plán

Z požárního poplachového plánu Moravskoslezského kraje byla vytvořena níže uvedená mapa, která dokazuje, že hasební obvod jednotky představuje téměř celý územní odbor Nový Jičín, také je zde zakomponováno pár obcí z územních odborů Frýdek – Místek a Ostrava. V případě vzniku MU může být jednotka prostřednictvím IBC MSK povolána

celkem do 12 obcí v 1. stupni požárního poplachu. V případě vyhlášení 2. stupně požárního poplachu může být jednotka povolána celkem do 47 obcí, jestliže dojde k vyhlášení 3. stupně požárního poplachu, pak počet obcí činí 44. Ve většině případů, kdy je vyhlášen 2. nebo 3. SPP, je povolávána velkokapacitní cisterna z důvodu zajištění dopravy velkého množství hasiva na místo požáru.

Jednotka je v požárním poplachovém plánu mimo jiné zařazena také jako posilová jednotka pro některé významné objekty. Jedná se především o sklady pohonných hmot ČEPRO v Sedlnicích. Další významnou stavbou je tunel Klimkovice na dálnici D1, který měří 1080 m. Posledním významným objektem je tunel Lysůvky nacházející se na dálnici D48 v blízkosti Frýdku – Místku. Délka tohoto tunelu je 160 m.

1. stupeň požárního poplachu:

Albrechticky, Bartošovice, Bartošovice – Hukovice, Bílov, Bravantice, Fulnek – Pohořilky, Pustějov, Sedlnice, Studénka – Butovice, Studénka – Nová Horka, Studénka, Velké Albrechtice.

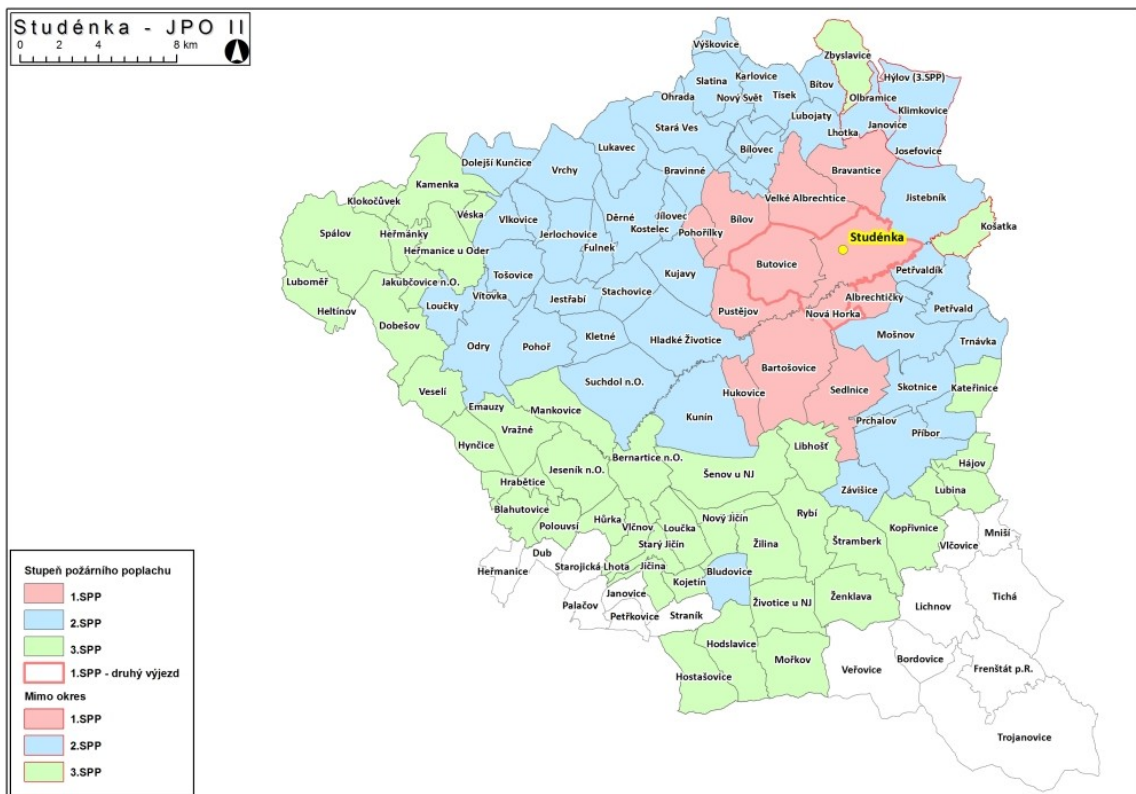
2. stupeň požárního poplachu:

Bílovec, Bílovec – Lhotka, Bílovec – Lubojaty, Bílovec – Ohrada, Bílovec – Stará Ves, Bílovec – Výškovice, Bílovec – Bravinné, Bítov, Fulnek, Fulnek – Děrné, Fulnek – Dolejší Kunčice, Fulnek – Jerlochovice, Fulnek – Jestřábí, Fulnek – Jílovec, Fulnek – Kostelec, Fulnek – Lukavec, Fulnek – Stachovice, Fulnek – Vlkovice, Hladké Životice, Jistebník, Klimkovice, Klimkovice – Josefovce, Kujavy, Kunín, Mošnov, Nový Jičín – Bludovice, Odry, Odry – Loučky, Odry – Pohoř, Odry – Tošovice, Odry - Vítovka, Olbramice, Olbramice – Janovice, Petřvald, Petřvald – Petřvaldík, Příbor, Příbor – Prchalov, Skotnice, Slatina, Slatina – Nový Svět, Suchdol nad Odrou, Suchdol nad Odrou – Kletné, Tísek, Tísek – Karlovice, Trnávka, Vrchy, Závašice.

3. stupeň požárního poplachu:

Bernartice nad Odrou, Heřmanice u Oder, Heřmanice u Oder – Véska, Heřmánky, Hodslavice, Hostašovice, Jakubčovice nad Odrou, Jeseník nad Odrou, Jeseník nad Odrou – Blahutovice, Jeseník nad Odrou – Hrabětice, Jeseník nad Odrou – Hůrka, Jeseník nad Odrou – Polouvsí, Kateřinice, Klimkovice – Hýlov, Kopřivnice, Kopřivnice – Lubina, Libhošť, Luboměř, Luboměř – Heltínov, Mankovice, Mořkov, Nový Jičín, Nový Jičín – Kojetín, Nový Jičín – Loučka, Nový Jičín – Žilina, Odry – Dobešov, Odry – Kamenka, Odry -

Klokočůvek, Odry – Veselí, Příbor – Hájov, Rybí, Spálov, Stará Ves nad Ondřejnicí – Košatka, Starý Jičín, Starý Jičín – Jičina, Starý Jičín – Vlčnov, Šenov u Nového Jičína, Štramberk, Vražné, Vražné – Emauzy, Vražné – Hynčice, Zbyslavice, Ženklava, Životice u Nového Jičína.

Obr. 9 – Požární poplachový plán. [42]

7.4 Předurčenost jednotky

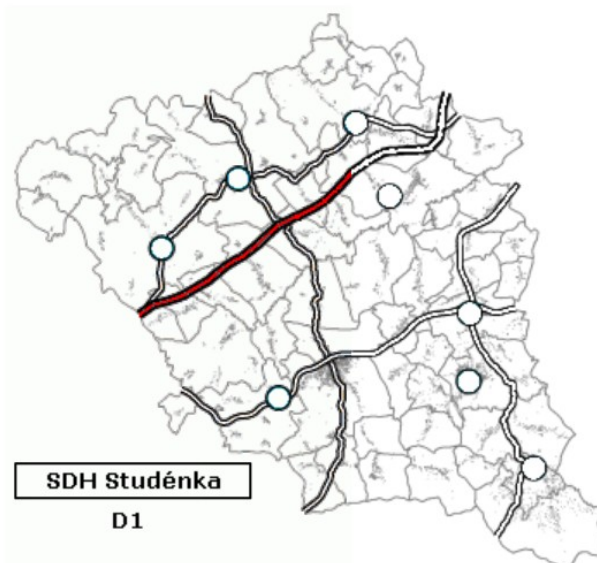
Jednotka SDH Studénka, která je také označována zkratkou JPO II/2-C-Z má v této zkratce zakomponovanou svou předurčenost, která je označena písmenem C a Z. Předurčenost jednotky je dle 16. Pokynu Generálního ředitele HZS ČR ze dne 17. března 2017 definována, jako určení jednotky HZS ČR nebo JSDH vybrané obce, sloužící k provádění záchranných prací při silničních dopravních nehodách a dále při zásazích na nebezpečné látky s tím, že je předem stanoven rozsah jejich vybavení, početní stavy a doba dojezdu na místo události. [43]

7.4.1 Předurčenost k záchranným pracím při silničních dopravních nehodách

Prvním typem je předurčenost k záchranným pracím při silničních dopravních nehodách. Jednotka je zařazena do typu C, což znamená, že dle 16. Pokynu GŘ HZS ČR k těmto zásahům vyjíždí jednotka HZS kraje, která je předurčena pro tento typ událostí na všechny komunikace, nebo jednotka SDH obce zpravidla kategorie JPO II (výjimečně JPO III), která je předurčena pro zásahy na vybraných úsecích dálnic nebo silnic I. třídy určených pro dálkovou a mezistátní dopravu. Tyto jednotky jsou vybaveny CAS minimálně v hmotnostní třídě M ve speciálním technickém provedení. [43]

Předurčování jednotek SDH v Moravskoslezském kraji začalo v roce 2009 a dnes je těchto jednotek celkem 23. Již od samotného začátku byla mezi těmito 23 jednotkami předurčena také jednotka ze Studénky a s ní dalších 7 jednotek z Územního odboru Nový Jičín. Konkrétně se jedná o jednotky SDH obce Bílovec, Fulnek, Odry, Kopřivnice, Příbor, Starý Jičín a Frenštát pod Radhoštěm. Právě v tomto územním odboru je nejvíce předurčených jednotek, protože jím prochází dálnice D1 a silnice I. třídy č. 48.

Díky této předurčenosti byla jednotka od samého začátku vybavena speciální technikou pro tyto typy zásahů. Prvním hydraulickým vyprošťovacím zařízením (dále jen HVZ) sloužícím u jednotky bylo HVZ značky Holmatro skládající se z kombinovaného nástroje, pohonné jednotky, ruční pohonné jednotky a rozpěrného válce. Toto zařízení jednotka získala bezúplatným převodem od HZS MSK z HS Karviná. Další obměna HVZ proběhla v roce 2014, kdy s bezúplatně převedenou cisternovou automobilovou stříkačkou od HZS MSK z HS Bruntál přišlo také nové, modernější HVZ značky Lukas. Toto vyprošťovací zařízení v jednotce působilo do roku 2016, poté bylo nahrazeno novou vyprošťovací sadou značky Holmatro. Na obrázku je možno vidět úsek dálnice D1, pro který je jednotka předurčena. V určeném úseku dálnice se nachází dálniční tunel Klimkovice, do kterého je vysílána jako posilová jednotka.

Obr. 10 – Předurčenost na D1. [44]

7.4.2 Předurčenost k zásahům na nebezpečné látky

Označením Z jsou předurčeny jednotky HZS kraje, které nejsou zařazeny do typu předurčenosti S nebo O. Patří zde i jednotka ze Studénky. Tímto označením jsou dále předurčeny jednotky SDH vybraných obcí kategorie JPO II, které jsou pro tuto činnost určeny územně příslušným HZS kraje. [43] Tuto předurčenost jednotka získala v roce 2013, a proto může pomáhat při déletrvajících zásazích profesionálním kolegům. Celkem bylo předurčeno 10 jednotek z celého Moravskoslezského kraje, kdy z Územního odboru Nový Jičín byla předurčena jednotka ze Studénky, Kopřivnice a Frenštátu pod Radhoštěm. Hlavním důvodem předurčit zrovna tyto jednotky bylo to, že v místech dislokace těchto jednotek se nachází zimní stadiony, které pro svůj provoz využívají amoniak. Tímto krokem došlo také k vybavení jednotky technickými prostředky pro tento typ zásahu. Jedná se především o ochranné protichemické obleky typu 1a (OPCH 90 PO), multidetektor Dräger X-am 2500, kanalizační rychloucpávka apod. V případě úniku amoniaku ze zimního stadionu v Novém Jičíně nebo Kopřivnici, by byla na místo zásahu dle požárního poplachového plánu vyslána také jednotka ze Studénky.

7.5 Vybavení jednotky mobilní požární technikou

Jednotka disponuje šesti kusy mobilní požární techniky, která je rozmístěna do třech hasičských zbrojnic. Nejlépe tuto problematiku znázorní níže uvedená tabulka.

Název hasičské zbrojnice	Název požární techniky
Hasičská zbrojnice Butovická	CAS 24 – Tatra 815
	CAS 32 – Tatra 148
	DA – Fiat Ducato
Hasičská zbrojnice Družstevní	CAS 32 – Tatra 815
	DA – Iveco Daily
Hasičská zbrojnice 2. května	DA 12 – Avia A60

Tab. 5 – Přehled mobilní požární techniky. [Zdroj: vlastní]

Jelikož jednotka disponuje větším počtem požární techniky, pro podrobnější seznámení jsem zvolil dvojici mobilní požární techniky, která bude představena v přílohách.

7.6 Vybavení jednotky věcnými prostředky požární ochrany

V této části budou stručně popsány věcné prostředky požární ochrany, které jednotka využívá při zdolávání různých mimořádných událostí.

Osobní ochranné prostředky hasiče

Členové jednotky jsou vybaveni osobními ochrannými prostředky, mezi něž patří zásahové přilby typu Gallet F1 SF a F1 SA. Dalším prostředkem jsou zásahové ochranné rukavice od firmy Holík a Rosenbauer. Nohy hasičů jsou střeženy zásahovou ochrannou obuví od firmy Holík, Haix a Zeman, tělo je pak kryto třívrstevným zásahovým ochranným oděvem typu FIREMAN V a FIREMAN STRONG PLUS od české firmy DEVA F-M. Od tohoto renomovaného výrobce mají hasiči ve výbavě také nomexové kukly. V případě zásahu na pozemní komunikaci je každý hasič vybaven reflexní vestou s nápisem HASIČI.

Vybavení pro požáry

Dle statistiky jsou druhé nejpočetnější zásahy právě požáry, a proto ve výbavě jednotky nesmí chybět ani prostředky určené k hašení. Hasiči tak využívají hadice různých průměrů, rozdělovače, proudnice a další armatury. Pro mechanické odvětrávání kouře a horkých plynů jsou ve výbavě dva kusy přenosných přetlakových ventilátorů. Dalšími prostředky jsou přenosné požární žebříky, kdy nejpoužívanějším typem v jednotce je čtyřdílný nastavovací žebřík, jehož maximální dostupná výška při úhlu postavení 75° od vodorovné

roviny je 8 m. K ochraně dýchacích cest jsou hasiči vybaveni izolačními dýchacími přístroji Dräger PA 94, včetně obličejových ochranných vzduchových masek typu Panorama Nova. Pro evakuované osoby ze zakouřených prostor jsou ve výbavě také dvojice filtračních dýchacích přístrojů typu PARAT C. Nevýhodou těchto vyváděcích masek je nemožnost použití tohoto prostředku, jestliže v prostoru dojde k snížení hodnot kyslíku pod 17 %. [45]

Vybavení pro dopravní nehody

Mezi nejdůležitější vybavení sloužící k těmto zásahům patří hydraulické vyprošťovací zařízení (dále jen HVZ). CAS 24, která je vysílána k dopravním nehodám, má ve své výbavě technické prostředky pro tyto zásahy včetně HVZ zn. Holmatro. Tato sada se skládá z hydraulického agregátu, ručního hydraulického čerpadla, hydraulického rozpínače včetně tažných řetězů, hydraulických nůžek, hydraulického rozpěrného válce, hydraulického stříhače pedálů a prahové opěrky. Pro stabilizaci vozidla jsou k dispozici 2 Zumro klíny a bedýnka s dřevěnými klíny a hranoly. Hasiči dále při vyprošťování využívají zachyčovače airbagů, pilky na sklo, návleky pro krytí ostrých hran a také štíty sloužící k ochraně zraněného. Pro vyproštění havarovaného vozidla mohou být využity textilní vázací prostředky v kombinaci s elektrickým lanovým navijákem. Ve výbavě je také nehodová clona, která slouží k vymezení místa zásahu a tím pádem zacloní nehodu před zraky řidičů, čímž se snižuje jejich nepozornost při průjezdu kolem dopravní nehody.

K vyproštění a transportu osoby z havarovaného automobilu mají hasiči k dispozici páteřní desku. Zraněný může být transportován ve vakuové matraci. K zajištění zdravotnického ošetření je ve výbavě také zdravotnický batoh ukrývající mnoho pomůcek na různé druhy poranění. Namátkou mohu zmínit např. pulsní oxymetr, sadu krčních límců atd.

Vybavení k zásahům u nebezpečných látek

Díky předurčenosti k zásahům na nebezpečné látky má jednotka k dispozici ochranné protichemické obleky typu 1a. Konkrétně se jedná o typ OPCH 90 PO, jehož počet je 8 kusů, z nichž jsou 4 obleky cvičné. Dále jednotka využívá ochranné protichemické obleky typu Sunit IV A. Obě Tetry 815 disponují přenosným multifunkčním víceplynovým detektorem typu Dräger X-am 2500, který slouží k detekci nebezpečných látek v ovzduší. K zamezení úniku nebezpečných látek např. do kanalizace jednotka využívá kanalizační rychloucpávku nebo pneumatické těsnící vaky. Pro případ oddělení plovoucího znečištění od vodní hladiny mohou hasiči také použít normé stěny. Do dalších technických prostředků lze zařadit těsnící tmely, sorpční hady, sytké sorbenty apod. [45]

Spojové prostředky

Pro bezdrátové spojení jednotky s dalšími JPO a složkami IZS jsou k dispozici dva typy radiostanic s různým zpracováním modulačního signálu. Každé vozidlo je tak vybaveno digitální a analogovou mobilní radiostanicí. Analogové mobilní radiostanice jsou typu GM 360 od firmy Motorola. K rádiovému spojení na místě zásahu hasiči používají přenosné digitální a analogové radiostanice. Digitální RDST jsou typu MATRA Easy + a MATRA Smart. Z praxe hasičů jsou ale spolehlivější analogové radiostanice, které pro svou činnost používají typ Motorola GP 340, 380 a Motorola P040. [45]

Ostatní prostředky

Tyto prostředky jsou využívány u ostatních mimořádných událostí, mezi něž patří např. čerpání vody, likvidace hmyzu nebo odstraňování stromů. Hasiči tak mají dále ve výbavě např. kalová a plovoucí čerpadla, ruční motorové řetězové pily, elektrocentrály, ženižní nářadí apod. Pro zásahy ve výškách a nad volnou hloubkou disponují statickými lany o délce 30 a 60 m, polohovacími pásy, ocelovými kotvicími smyčkami, karabinami HMS, apod.

7.7 Odborná příprava

Odbornou přípravu podstupují členové jednotky pravidelně. Každý měsíc jsou vyčleněna témata, která se musí povinně probrat, přičemž účast je povinná. Plán odborné přípravy na každý rok vydává GŘ HZS ČR s tím, že velitel jednotky do tohoto plánu zpracovává navíc další témata, která souvisejí s předurčeností jednotky. Tuto odbornou přípravu mají na starosti pověření velitelé družstev, kteří provádějí během roku s jednotlivými družstvy výcviky různého charakteru, kdy např. nositelé dýchací techniky, kteří nepoužili izolační dýchací přístroj např. u zásahu, musí tento prostředek použít alespoň jednou za 3 měsíce. Podobně je tomu pro výcvik s protichemickými ochrannými obleky, které musí uživatel použít minimálně jednou za půl roku, pokud tento prostředek nepoužil u zásahu nebo odborné přípravy. Další školení podstupují velitelé družstev, kteří mají každoroční cyklickou odbornou přípravu. Naopak strojníci absolvují tuto odbornou přípravu jedenkrát za 5 let v Ústřední hasičské škole Jánské Koupele.

Díky tomu, že je jednotka předurčena k zásahům u dopravních nehod, HZS Moravskoslezského kraje pořádá ojedinělý výcvik, který se koná ve firmě Škoda Auto v Mladé Boleslavi, kde si členové z předurčených jednotek SDH z celého kraje vyzkouší práci

s hydraulickým vyprošťovacím zařízením na zcela nových vozidlech. Během roku se jednotka také zúčastňuje instrukčně metodických zaměstnání pořádaných HZS MSK se zaměřením na již zmíněné vyprošťování osob z havarovaných vozidel a poskytování první pomoci.

Jednotka se dále podrobuje výcvikům a školením z oblasti zásahů s přítomností nebezpečných látek, které opět pořádá HZS Moravskoslezského kraje. Jedná se především o taktická cvičení zaměřená na úniky NL ze zimního stadionu, cisteren nebo zásobníku pohonných hmot.

Vždy na konci roku členové jednotky podstupují ověření svých znalostí pomocí vědomostního testu.

7.8 Statistický přehled událostí

Zde je možné shlédnout statistický přehled událostí jednotky za posledních 5 let. Zatím k největšímu počtu zásahů musela jednotka vyjet v roce 2010, jež zasahovala ve 113 případech. Z tohoto počtu bylo 13 požárů, 9 dopravních nehod, 2 úniky neb. látek a 89 technických havárií. Naopak ani jednou nemusela jednotka vyjíždět k planým poplachům, radiačním haváriím a k ostatním MU.

Prvním typem události ve statistice jsou požáry, kterých je ročně průměrně 24. Často se jedná o požáry popelnic, kontejnerů, dopravních prostředků, budov, nebo polí, lesů a trav.

Roční průměr dopravních nehod, u kterých jednotka zasahuje je 12, přičemž nejvíce DN se událo v roce 2016. Jako největší událost ve sledovaném období bych uvedl nehodu osobního vlaku Pendolino s nákladním automobilem na žel. přejezdu ve Studénce z roku 2015.

Nejpočetnějšími zásahy zůstávají technické havárie, díky nimž musela jednotka nejčastěji vyjíždět v roce 2013 a to v 56 případech. Často se jedná o čerpání vody, odstraňování stromů, nebo pomoc zdravotnické záchranné službě s transporty pacientů do sanitních vozů.

Co se týče úniků neb. chem. látek, v roce 2017 je zaznamenán rapidní nárůst tohoto typu MU. V tomtéž roce jednotka zakročovala asi u zatím nejrozsáhlejšího zásahu, při němž unikl benzol z železniční cisterny v železniční stanici Studénka.

Jednotka ve sledovaném období vyjela pouze ke dvěma ostatním MU a to v roce 2017, kdy Moravskoslezský kraj zasáhla chřipka ptáků a práce hasičů tak spočívala ve sběru kadáverů. Ke všem událostem tohoto typu v České republice museli hasiči nejčastěji vyjíždět právě v Moravskoslezském kraji.

Důvod, proč není vyplněn počet ostatních činností v roce 2013, je ten, že teprve od 1. 1. 2014 vyšla v platnost nová metodika GŘ HZS ČR, která má za cíl jasně rozlišovat činnost výjezdové jednotky související se zásahovou a ostatní činností JPO. Proto se po ukončení ostatní činnosti vyplňuje zpráva o činnosti (ZOČ). Kdežto po ukončení zásahové činnosti se vyplňuje zpráva o zásahu (ZOZ). Pod pojmem ostatní činnost si můžeme představit předem ohlášené a dohodnuté pohotovostní a jiné služby, u kterých nehrozí nebezpečí z prodlení, nebo JPO provádí činnosti sloužící k předcházení vzniku potenciálního ohrožení. Jedná se např. o likvidaci vos, sršňů, asistence u sportovních a kulturních akcí, čištění kanalizací, neakutní kácení stromů a další služby pro potřeby zřizovatele mimo prostor stanice či zbrojnice. [46, 47]

Typ události	2013	2014	2015	2016	2017
Požár	25	15	22	29	27
Dopravní nehoda	10	10	10	16	14
Únik neb. chem. látky	3	2	1	4	13
Technická havárie	56	44	17	16	29
Radiační hav. a nehoda	0	0	0	0	0
Ostatní mim. událost	0	0	0	0	2
Planý poplach	2	1	2	2	2
Počet zásahů	96	72	52	67	87
Ostatní činnost	-	14	13	19	15
Celkem	96	86	65	86	102

Tab. 6 – Statistický přehled událostí JSDH Studénka. [48, 49, 50, 51, 52]

Závěrem lze konstatovat, že stávající úroveň jednotky a poměrně dobrá pověst mezi občany obce a kolegy z ostatních JPO, je důkazem kvalitní a obětavé práce všech členů. A

proto je žádoucí, aby tento stav byl udržován i nadále do budoucna, včetně zajištění dobrých podmínek pro výkon služby v této jednotce.

8 SWOT ANALÝZA

Pro zhodnocení aktuálního stavu JSDH Studénka jsem zvolil SWOT analýzu. Pomocí této metody se zaměříme na silné a slabé stránky jednotky a dále na příležitosti a hrozby, které mohou v jednotce nastat. Po vyhodnocení analýzy budou následovat návrhy a doporučení k zajištění lepšího fungování jednotky. Celkově vypracovaná analýza je v příloze P III.

SILNÉ STRÁNKY	SLABÉ STRÁNKY
Dobrá vybavenost VPPO. Uspokojivý počet mobilní požární techniky. Dostatek členů výjezdové jednotky. Pravidelná odborná příprava. Věcné dary a dotace od HZS MSK a MSK.	Vysoké odborné požadavky na členy. Časová obtížnost. Velké stáří některé mobilní pož. techniky. Fyzická a psychická náročnost. Překročení životnosti některých OOP hasičů.
PŘÍLEŽITOSTI	HROZBY
Využití dotace pro nákup nové CAS pro VH. Nábor nových členů. Zvýšit efektivnost odborné přípravy. Obměna mobilní požární techniky a OOP. Vybudovat nové garážové stání pro DA Fiat.	Poruchovost techniky. Činnost v nebezpečném prostředí. Snížení ročního rozpočtu na provoz JSDH. Nezajištění akceschopnosti JSDH. Fyzické a psychické vyčerpání hasičů.

Tab. 7 – SWOT analýza. [Zdroj: vlastní]

Do kvadrantu silných stránek, který spadá do interní části této analýzy, jsem vybral dobrou vybavenost jednotky věcnými prostředky požární ochrany, uspokojivý počet mobilní požární techniky, dostatek členů ve výjezdové jednotce, pravidelnou odbornou přípravu a věcné dary a dotace od HZS Moravskoslezského kraje a samotného Moravskoslezského kraje.

Naopak ve slabých stránkách jsou obsaženy vysoké odborné požadavky na členy, časová obtížnost, čili časové vyčerpání. Dále zde patří velké stáří některé z mobilní požární techniky, fyzická a psychická náročnost a také překročení životnosti některých osobních ochranných prostředků hasičů.

Externí část složená z příležitostí a hrozeb obsahuje tyto údaje. Kvadrant příležitostí zahrnuje také pět bodů, mezi které patří využití dotace pro nákup nové CAS určené k velkoobjemovému hašení, nábor nových členů, zvýšení efektivnosti odborné přípravy, obměna mobilní požární techniky a osobních ochranných prostředků a vybudování nového garážového stání pro DA Fiat Ducato.

Posledním kvadrantem jsou hrozby. V této části je zakomponována poruchovost techniky, činnost hasičů v nebezpečném prostředí, snížení ročního rozpočtu určeného na provoz jednotky, nezajištění akceschopnosti jednotky a fyzické a psychické vyčerpání hasičů.

Z provedené analýzy a zjištěných výsledků můžeme usoudit, že stav jednotky je uspokojivý, jelikož celkový výsledek analýzy je kladný. Přesto se ukázalo i mnoho nedostatků. Interní část, která vyšla nejlépe, získala hodnocení 0,5, ale vyplynulo z ní několik slabých stránek. Naopak jako slabší vyšla externí část, která má hodnotu 0,3. Zde je třeba navrhnout případné změny a opatření. Celková hodnota se pohybuje v kladných číslech a po sečtení interní a externí části vyšla hodnota na 0,8.

Interní část	0,5
Externí část	0,3
Celkem	0,8

Tab. 8 – Vyhodnocení. [Zdroj: vlastní]

8.1 Návrhy a doporučení k zlepšení aktuálního stavu

V této podkapitole bych rád nastínil několik návrhů, které by sloužily ke zlepšení aktuálního stavu jednotky. V první řadě se zaměřím na obměnu mobilní požární techniky a osobních ochranných prostředků hasičů (dále jen OOP). I přes to, že v průběhu roku dochází k nákupu několika OOP pro hasiče, je tento stav nedostačující. Je skutečností, že někteří hasiči stále využívají např. zásahové přilby, zásahovou obuv nebo třívrstvé zásahové obleky, které jsou již po uplynutí doby životnosti. Je evidentní, že vybavit OOP všechny členy jednotky úplně novými výstrojnými součástkami by stálo zřizovatele nemalé finanční částky, a proto bych každý rok do rozpočtu jednotky vyčlenil určitou větší sumu peněz, která by byla určena právě na tyto prostředky. Důležitým faktem, který zřizovatel nebo velitel jednotky neovlivní, je dodací lhůta hlavně třívrstvých zásahových obleků, neboť čekací doba na tyto obleky se pohybuje v řádech několika měsíců. Jako reálné se ve vzta-

hu k výše uvedenému jeví zpracování dlouhodobého plánu obměny OOP ve vazbě na dostupnost finančních prostředků.

Druhým problémem, který je taktéž velmi důležitý, je obměna mobilní požární techniky. Zřizovatel jednotky by mohl zvážit přihlášení jednotky do výběrového řízení s cílem získat dotaci z fondů Evropské unie z Integrovaného operačního programu. Jelikož je jednotka kategorie JPO II/2, tak se důvodně domnívám, že by byla určitá šance získat finanční prostředky na nákup nové techniky. Mým prvním návrhem je koupě nové cisternové automobilové stříkačky na podvozku Tatra 815-7 Force s jmenovitým průtokem čerpadla 3 000 l/min. Tato technika by byla určena k velkoobjemovému hašení s objemem nádrže na vodu 9 000 l a pěnu 540 l.

Druhou alternativou je koupě velkokapacitní CAS na šestikolovém podvozku Tatry Terrno nebo Scanie, s kabinou pro šest osob. Výhodou těchto cisteren je přepravení většího počtu hasičů na místo události, ale dojde tím ke snížení objemu nádrží na hasební látky. I proto se přikláním k první variantě, jelikož se cisterna s větším objemem nádrže na hasivo osvědčí u zásahu více než CAS s menším objemem. Navíc se téměř nikdy nestává, že by jednotka zasahovala zároveň u více než jedné události, a proto je CAS s větší kabinou dle mého názoru zbytečná. Jednotka má dle své kategorie zabezpečit výjezd dvou družstev v minimálním početním stavu 1+3 a to splňuje i CAS, která je uvedena jako první varianta.

V případě nákupu nové techniky by došlo k nahrazení dosavadní CAS 32 Tatra 815 na HZ Družstevní. Tato nahrazená Tatra 815 by byla přeřazena na HZ Butovická, kde by nahradila již letitou CAS 32 Tatra 148, která by byla prodána. Celkově by tak došlo k výraznému omlazení požární techniky a nedocházelo by k častým poruchám na technice. Z celkové ceny zhruba 7 500 000 Kč včetně DPH by zřizovatel v případě získání všech dotací zaplatil pouze 10 % z této sumy.

Obr. 11 – CAS 30 T 815-7. [53]

Proto by bylo vhodné a žádoucí, aby se potřebný nákup techniky a ochranných prostředků realizoval v několika etapách, jež by byly rozděleny do několika následujících let.

Ve vztahu k technice je dalším mým návrhem vybudování garážového stání nebo alespoň přístřešku v zahradě HZ Butovická, s cílem zajištění ochrany dopravního automobilu Fiat Ducato před povětrnostními vlivy nebo případným odcizením.

Posledním návrhem na zlepšení stávajícího stavu je návrh směřující k zefektivnění odborné přípravy. V současné době probíhá odborná příprava podle ročního plánu, v němž každý pověřený velitel hasičské zbrojnice školí své družstvo. Do odborné přípravy bych zakomponoval pár společných výcviků členů HZ Butovická a HZ Družstevní např. s technickými prostředky. Uvítal bych i společné výcviky obou hasičských zbrojnic na určitý typ zásahu. Cílem by bylo zlepšení a zkvalitnění spolupráce mezi těmito družstvy, vzájemné procvičení práce s technickými prostředky, čímž by došlo k lepší koordinaci u zásahu. Pověření velitelé družstev by mohli svá družstva podrobovat častějším praktickým výcvikům oproti teoretickému výkladu na učebně. Došlo by tak k větší atraktivitě odborné přípravy, přičemž by se dle mého názoru zvýšila účast členů – praktický výcvik je vždy vnímán pozitivně. Negativně lze ale vnímat zvýšenou časovou náročnost této odborné přípravy. Když se k ní připočte čas strávený u zásahů, další vzdělávání, cvičení apod., pro některé členy by takové časové vytížení nemuselo být únosné.

ZÁVĚR

Význam a především aktuálnost tématu této bakalářské práce je v poslední době dle mého názoru stále větší a větší. Roste počet mimořádných událostí, zásahy se stávají složitějšími a náročnějšími. Činnost jednotek sboru dobrovolných hasičů a jednotek požární ochrany jako takových má zásadní význam v integrovaném záchranném systému. Osobní přínos práce vidím především v seznámení se s bohatou a v mnohém unikátní historií jednotky, jejím dílčím zpracování.

Teoretická část na začátek mapuje historii hasičů v Čechách, kdy bohatá aktivita jak dobrovolných, tak profesionálních hasičů je důkazem velkého významu pro život v naší společnosti. Posléze se zaměřuji na fungování jednotek požární ochrany, včetně povinností obcí ve vztahu k platné legislativě. Ukazuje se, že pomoc jednotek PO je v posledních letech zásadní nejenom při živelních pohromách, poněvadž tyto jednotky jsou zpravidla jedinými orgány v obci, které jsou schopny pomáhat a chránit obyvatelstvo při mimořádných událostech.

Praktická část této práce přinesla poměrně podrobný rozbor Jednotky sboru dobrovolných hasičů obce Studénka. Byla představena její historie, organizační struktura, předurčenost, materiální a personální zabezpečení. Souhrnný pohled na danou problematiku dokreslují aktuální údaje ze statistik zásahů. Analýza stávajícího stavu jednotky mi umožnila odkrýt určité nedostatky a problémy, díky nimž jsem mohl navrhnout možné návrhy a opatření. Jedná se hlavně o:

- využití dotací pro nákup nové cisternové automobilové stříkačky pro velkoobjemové hašení,
- obměna osobních ochranných prostředků hasičů,
- výstavba garážového stání pro dopravní automobil Fiat Ducato,
- zvýšení efektivity odborné přípravy.

Cílem této práce bylo zhodnotit problematiku místa a úlohy Jednotky sboru dobrovolných hasičů obce Studénka ve vztahu k ochraně obyvatelstva, včetně analýzy aktuálního stavu. Domnívám se, že naplnění stanoveného cíle bylo dosaženo, neboť jsem měl pro zhodnocení stavu této jednotky dostatek informačních materiálů a mohl jsem využít především své bohaté osobní zkušenosti, které jsem nabyl při výkonu služby ve zmíněné jednotce.

Když si promítneme historii jednotky a její postupný vývoj, je vidět obrovský posun k větší profesionalitě, což je následkem předurčenosti jednotky k určitým typům zásahů. Díky tomu se zvýšil počet výjezdů, což následně ovlivňuje členy k získávání praxe a zdokonalování se ve své činnosti. Troufnu si říct, že jednotka je z hlediska vybavení, odborné přípravy, požární techniky téměř na profesionální úrovni a v současné době může kvalitně a účelně kooperovat s profesionálními jednotkami při záchranných a likvidačních pracích.

Tato práce by mohla být užitečným přínosem pro velitele jednotky a následně i pro zřizovatele.

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

- [1] Ochrana obyvatelstva a krizové řízení: skripta. Praha: Ministerstvo vnitra - generální ředitelství Hasičského záchranného sboru ČR, 2015. ISBN 978-80-86466-62-0.
- [2] SZASZO, Zoltán. Stručná historie profesionální požární ochrany v českých zemích. Praha: Ministerstvo vnitra - generální ředitelství Hasičského záchranného sboru České republiky, 2010. ISBN 978-80-86640-60-0.
- [3] KOLEKTIV AUTORŮ SH ČMS. Učební texty pro vedoucí a instruktory kolektivů mladých hasičů: Studijní materiál pro přípravu vedoucích a instruktorů kolektivů mladých hasičů k získání kvalifikace III. a II. stupně. Nové Město nad Metují, 2008, 160 s.
- [4] O nás. Sdružení hasičů Čech, Moravy a Slezska [online]. [cit. 2018-05-02]. Dostupné z: https://old.dh.cz/index.php?option=com_content&view=article&id=1&Itemid=2.
- [5] ČEČRDLOVÁ, Jaroslava. Sdružení hasičů Čech, Moravy a Slezska Výroční zpráva 2016. Sdružení hasičů Čech, Moravy a Slezska [online]. Hasiči, 2017 [cit. 2018-05-02]. Dostupné z: https://www.dh.cz/images/Dokumenty/vyrocnizprava/2016/VZ_2016_web.pdf.
- [6] Ústřední hasičská škola Jánské Koupele [online]. 2015 [cit. 2018-05-02]. Dostupné z: <https://www.uhs.cz/>.
- [7] Centrum hasičského hnutí Přibyslav [online]. 2016 [cit. 2018-05-02]. Dostupné z: <http://www.chh.cz/>.
- [8] ČEČRDLOVÁ, Jaroslava. Sdružení hasičů Čech, Moravy a Slezska Výroční zpráva 2017. Sdružení hasičů Čech, Moravy a Slezska [online]. Hasiči, 2018 [cit. 2018-05-02]. Dostupné z: https://www.dh.cz/images/Dokumenty/vyrocnizprava/2017/VZ_SHCMS_jednostrany_2018_WEB.pdf.
- [9] Víte v čem se liší JSDH a SDH?. In: Městská část - Praha Běchovice [online]. [cit. 2018-05-02]. Dostupné z: <http://www.praha-bechovice.cz/volny-cas/spolkovy-zivot/behovicti-hasici/vite-v-cem-se-lisi-jsdh-a-sdh/>.

- [10] KOPECKÝ, Martin. Jaký je vlastně rozdíl mezi JSDH a SDH?. In: Hasiči Poběžovice [online]. 16. 11. 2012 [cit. 2018-05-02]. Dostupné z: <http://www.hasici.pobezovice.com/view.php?navezclanku=jaky-je-vlastne-rozdil-mezi-jsdh-a-sdh&cisloclanku=2012110004>.
- [11] HANUŠKA, Zdeněk. Organizace jednotek požární ochrany. 2., aktualiz. vyd. V Ostravě: Sdružení požárního a bezpečnostního inženýrství, 2008. Spektrum (Sdružení požárního a bezpečnostního inženýrství). ISBN 978-80-7385-035-7.
- [12] HANUŠKA, Zdeněk. Řád výkonu služby v jednotkách požární ochrany: [sbírka interních aktů řízení generálního ředitele Hasičského záchranného sboru České republiky. V Ostravě: Sdružení požárního a bezpečnostního inženýrství, 2009. ISBN 978-80-7385-069-2.
- [13] ČESKO. Zákon č. 133/1985 Sb. In: Zákony pro lidi.cz [online]. © AION CS 2010-2018 [cit. 2. 5. 2018]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/1985-133>.
- [14] ČESKO. Vyhláška č. 247/2001 Sb. In: Zákony pro lidi.cz [online]. © AION CS 2010-2018 [cit. 2. 5. 2018]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2001-247>.
- [15] Rozdělení JPO. In: Hasiči města Kralovice [online]. [cit. 2018-05-02]. Dostupné z: http://www.hasicikralovice.cz/cz/legislativa-jpo-ii_1.
- [16] Statistická ročenka 2017. MV-generální ředitelství HZS ČR jako příloha časopisu 112 číslo 3/2018, 2018, 2018(3).
- [17] Zákon č. 320/2015 Sb., o Hasičském záchranném sboru České republiky a o změně některých zákonů (zákon o hasičském záchranném sboru). In: ÚZ č. 1105 – Krizové zákony, HZS, Požární ochrana, Obnova území. Ostrava: Sagit, 2015, 288 s. ISBN: 978-80-7488-135-0.
- [18] Zrušení pravidelné zkoušky sirén ve středu 4. března 2015. In: HZS Ústeckého kraje - Hasičský záchranný sbor České republiky [online]. Generální ředitelství Hasičského záchranného sboru ČR [cit. 2018-05-02]. Dostupné z: <http://www.hzscr.cz/clanek/hzs-usteckeho-kraje-menu-informacni-servis-zpravodajstvi-2015-brezen-zruseni-pravidelne-zkousky-siren-ve-stredu-4-brezna-2015.aspx>.

- [19] Hasičský záchranný sbor České republiky. Praha: MV-generální ředitelství HZS ČR, Kloknerova 26, pošt. příhr. 69, Praha 414 jako příloha časopisu 112 č. 5/2013, 2013, 5(2013).
- [20] Organizační struktura HZS ČR. In: Hasičský záchranný sbor České republiky [online]. Generální ředitelství Hasičského záchranného sboru ČR [cit. 2018-05-02]. Dostupné z: <http://www.hzscr.cz/clanek/webove-stranky-hasicskeho-zachranneho-sboru-cr.aspx#generalni>.
- [21] Statistická ročenka 2015. MV-generální ředitelství HZS ČR jako příloha časopisu 112 číslo 3/2016, 2016, 2016(3).
- [22] Statistická ročenka 2014. MV-generální ředitelství HZS ČR jako příloha časopisu 112 číslo 3/2015, 2015, 2015(3).
- [23] Statistická ročenka 2016. MV-generální ředitelství HZS ČR jako příloha časopisu 112 číslo 3/2017, 2017, 2017(3).
- [24] Funkce členů výjezdové jednotky JSDHO. In: Hasiči Domažlice [online]. c2003-2018 [cit. 2018-05-02]. Dostupné z: <http://www.hasicido.cz/faq/funkce-clenu-vyjezdove-jednotky-jsdho/>.
- [25] Metodika pro zřizování jednotek sborů dobrovolných hasičů obcí. POŽÁRY.cz [online]. 10. 01. 2011 [cit. 2018-05-02]. Dostupné z: <https://www.pozary.cz/clanek/50750-metodika-pro-zrizovani-jednotek-sboru-dobrovolnych-hasicu-obci/>.
- [26] ČESKO. Zákon č. 239/2000 Sb. In: Zákony pro lidi.cz [online]. © AION CS 2010-2018 [cit. 2. 5. 2018]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2000-239>.
- [27] SWOT analýza. In: Management mania [online]. c2011-2016 [cit. 2018-05-02]. Dostupné z: <https://managementmania.com/cs/swot-analyza>.
- [28] SO ORP Bílovec. In: Český statistický úřad [online]. 30. 05. 2017 [cit. 2018-05-02]. Dostupné z: https://www.czso.cz/csu/xt/so_orp_bilovec.
- [29] Mapování rizik. In: HZS Moravskoslezského kraje [online]. Generální ředitelství Hasičského záchranného sboru ČR, c2018 [cit. 2018-05-02]. Dostupné z: <http://www.hzscr.cz/clanek/mapovani-rizik.aspx?q=Y2hudW09MQ%3d%3d>.

- [30] Evakuace. In: Hasičský záchranný sbor Moravskoslezského kraje územní odbor Nový Jičín [online]. c2007 [cit. 2018-05-02]. Dostupné z: <http://hasicinj.cz/khp/evakuace.html>.
- [31] Suchá nádrž Butovice. In: Agpol [online]. c2018 [cit. 2018-05-02]. Dostupné z: <http://agpol.cz/agpol/?reference=Sucha-nadrz-Butovice>.
- [32] Rizika v kraji. In: HZS Moravskoslezského kraje [online]. Generální ředitelství Hasičského záchranného sboru ČR, c2018 [cit. 2018-05-02]. Dostupné z: <http://www.hzscr.cz/clanek/rizika-v-kraji.aspx>.
- [33] Havarijní karta Zimní stadion Studénka. HZS MSK, oddělení ochrany obyvatelstva a krizového řízení, 2015.
- [34] Návčik sebeochrany v základní škole ve Studénce. In: HZS Moravskoslezského kraje [online]. Generální ředitelství Hasičského záchranného sboru ČR, c2018 [cit. 2018-05-02]. Dostupné z: <http://www.hzscr.cz/clanek/nacvik-sebeochrany-v-zakladni-skole-ve-studence.aspx>.
- [35] ÚZEMNĚ ANALYTICKÉ PODKLADY A BÍLOVEC JAKO ORP. In: Město Bílovec [online]. 17. 2. 2011 [cit. 2018-05-02]. Dostupné z: <http://www.bilovec.cz/vismo/dokumenty2.asp?id=593142>.
- [36] Geografický informační systém - ukázka mapových výstupů. In: Hasičský záchranný sbor Moravskoslezského kraje územní odbor Nový Jičín [online]. c2007 [cit. 2018-05-02]. Dostupné z: http://hasicinj.cz/khp/arcview_mapy.html.
- [37] Působnost JSDH Slatina. In: Hasiči Slatina [online]. c2007-2018 [cit. 2018-05-02]. Dostupné z: <http://hasici.obecslatina.cz/553-clanek-pusobnost-jsdh-slatina#fotky>.
- [38] Plán krizové připravenosti. In: Portál krizového řízení HZS Jmk [online]. c2018 [cit. 2018-05-02]. Dostupné z: <http://krizport.firebrno.cz/dokumenty/plan-krizove-pripravenosti>.
- [39] KRATOCHVÍLOVÁ, Danuše a Libor FOLWARCZNY. Ochrana obyvatelstva. 2., aktualiz. vyd. V Ostravě: Sdružení požárního a bezpečnostního inženýrství, 2013. Spektrum (Sdružení požárního a bezpečnostního inženýrství). ISBN 978-80-7385-134-7.

- [40] Nouzové přežití. In: Hasičský záchranný sbor Moravskoslezského kraje územní odbor Nový Jičín [online]. c2007 [cit. 2018-05-02]. Dostupné z: http://hasicinj.cz/khp/nouzove_preziti.html.
- [41] Interní materiál velitele jednotky.
- [42] JPO II. In: Hasičský záchranný sbor Moravskoslezského kraje územní odbor Nový Jičín [online]. c2007 [cit. 2018-05-02]. Dostupné z: <http://hasicinj.cz/jednotka/jpo2.html>.
- [43] Pokyn GRH HZS ČR č. 16/2013. In: Sběrka interních aktů řízení generálního ředitele Hasičského záchranného sboru České republiky. Praha, 2017, ročník 2017, částka 16.
- [44] Vybrané jednotky HZS MSK ÚO Nový Jičín předurčené pro dopravní nehody. In: Hasičský záchranný sbor Moravskoslezského kraje územní odbor Nový Jičín [online]. c2007 [cit. 2018-05-03]. Dostupné z: http://hasicinj.cz/jednotka/dopr_nehody.html.
- [45] KRATOCHVÍL, Michal a Václav KRATOCHVÍL. Technické prostředky požární ochrany. V Ostravě: Sdružení požárního a bezpečnostního inženýrství, 2009. Spektrum (Sdružení požárního a bezpečnostního inženýrství). ISBN 978-80-7385-064-7.
- [46] Zprávy o činnosti. In: HZS Moravskoslezského kraje [online]. Generální ředitelství Hasičského záchranného sboru ČR, c2018 [cit. 2018-05-03]. Dostupné z: <http://www.hzscr.cz/docDetail.aspx?docid=21835070&doctype=ART&#ZakladniUkolyJPO>.
- [47] Pokyn GRH HZS ČR č. 37/2015. In: Sběrka interních aktů řízení generálního ředitele Hasičského záchranného sboru České republiky. Praha, 2015, ročník 2015, částka 37.
- [48] ADAMEC, Martin. Statistický přehled činnosti Hasičského záchranného sboru Moravskoslezského kraje 2013. Ostrava, 2014.
- [49] ADAMEC, Martin. Statistický přehled činnosti Hasičského záchranného sboru Moravskoslezského kraje 2014. Ostrava, 2015.
- [50] ADAMEC, Martin. Statistický přehled činnosti Hasičského záchranného sboru Moravskoslezského kraje 2015. Ostrava, 2016.

- [51] ADAMEC, Martin. *Statistický přehled činnosti Hasičského záchranného sboru Moravskoslezského kraje 2016*. Ostrava, 2017.
- [52] ADAMEC, Martin. *Statistický přehled činnosti Hasičského záchranného sboru Moravskoslezského kraje 2017*. Ostrava, 2018.
- [53] V Kopřivnici omladili techniku, s Tatrov Force s automatickou převodovkou Allison a kotoučovými brzdami přijel i Volkswagen Transporter. In: POŽÁRY.cz [online]. 08. 10. 2017 [cit. 2018-05-04]. Dostupné z: <https://www.pozary.cz/clanek/173420-v-koprivnici-omladili-techniku-s-tatrov-force-s-automatickou-prevodovkou-allison-a-kotoucovymi-brzdami-prijel-i-volkswagen-transporter/>.
- [54] Balónová čtyřkolka z Frýdku-Místku dostala po rekonstrukci hliníkovou nástavbu. In: POŽÁRY.cz [online]. 23. 02. 2014 [cit. 2018-05-04]. Dostupné z: <https://www.pozary.cz/clanek/75911-balonova-ctyrkolka-z-frydku-mistku-dostala-po-rekonstrukci-hlinikovou-nastavbu/>.

SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK

CAS	Cisternová automobilová stříkačka.
DA	Dopravní automobil.
DJ	Družstvo jednotky.
DN	Dopravní nehoda.
GŘ HZS ČR	Generální ředitelství Hasičského záchranného sboru České republiky.
HS	Hasičská stanice.
HVZ	Hydraulické vyprošťovací zařízení.
HZ	Hasičská zbrojnice.
HZS	Hasičský záchranný sbor.
HZS MSK	Hasičský záchranný sbor Moravskoslezského kraje.
CHKO	Chráněná krajinná oblast.
CHZ	Centrální hasičská zbrojnice.
IBC MSK	Integrované bezpečnostní centrum Moravskoslezského kraje.
JPO	Jednotka požární ochrany.
JSDHO	Jednotka sboru dobrovolných hasičů obce.
JSVV	Jednotný systém varování a vyrozumění.
KPV	Koncové prvky varování.
MSK	Moravskoslezský kraj.
MU	Mimořádná událost.
NL	Nebezpečná látka.
OPIS	Operační a informační středisko.
ORP	Obec s rozšířenou působností.
OSH	Odborový svaz hasičů.
PBZ	Požárně bezpečnostní zařízení.

PO	Požární ochrana.
SaP	Síly a prostředky.
SDH	Sbor dobrovolných hasičů.
SDHO	Sbor dobrovolných hasičů obce.
SO	Správní obvod.
SPP	Stupeň požárního poplachu.
VD	Velitel družstva.
VJ	Velitel jednotky.
ZVJ	Zástupce velitele jednotky.
ZZVJ	Zástupce zástupce velitele jednotky.

SEZNAM OBRÁZKŮ

Obr. 1 – Znak HZS ČR. [18]	20
Obr. 2 – Organizační struktura HZS ČR. [20]	21
Obr. 3 – ORP Bílovec. [28]	33
Obr. 4 – Počty evakuovaných osob. [30]	34
Obr. 5 – Pozemní komunikace. [36]	36
Obr. 6 – Mapa rizik. [29]	37
Obr. 7 – Dosah koncových prvků varování. [36]	39
Obr. 8 – Organizační struktura. [41]	45
Obr. 9 – Požární poplachový plán. [42]	48
Obr. 10 – Předurčenost na D1. [44]	50
Obr. 11 – CAS 30 T 815-7. [53]	60
Obr. 12 – CAS 24 Tatra 815 [Zdroj: vlastní]	75

SEZNAM TABULEK

Tab. 1 – Kategorie JPO. [15]	19
Tab. 2 – Statistický přehled událostí. [16, 21, 22, 23]	23
Tab. 3 – Personální zabezpečení. [14]	26
Tab. 4 – Materiální zabezpečení. [14]	27
Tab. 5 – Přehled mobilní požární techniky. [Zdroj: vlastní]	51
Tab. 6 – Statistický přehled událostí JSDH Studénka. [48, 49, 50, 51, 52].....	55
Tab. 7 – SWOT analýza. [Zdroj: vlastní]	57
Tab. 8 – Vyhodnocení. [Zdroj: vlastní]	58
Tab. 9 – Vypracovaná SWOT analýza. [Zdroj: vlastní]	77

SEZNAM PŘÍLOH

P I: CAS 24 - Tatra 815.

P II: CAS 32 – Tatra 815.

P III: SWOT analýza.

PŘÍLOHA P I: CAS 24 – TATRA 815

První zmiňovanou technikou označovanou dle Řádu strojní služby CAS 24/3400/210 – S 3 T, je cisternová automobilová stříkačka na podvozku Tatra 815 260 R55 4x4.1, která je tzv. prvovýjezdová cisterna a vyjíždí tak k téměř ke všem mimořádným událostem. Tatra byla vyrobena v roce 1997 a v roce 2007 prošla celkovou rekonstrukcí ve firmě THT Polička. Jednotka získala tuto techniku v roce 2014, kdy byla bezúplatně převedena od HZS Morav-skoslezského kraje jako náhrada za CAS 8 Daewoo Avia. Posledním působištěm Tatra byla hasičské stanice Bruntál, odkud si jednotka toto vozidlo přebrala. Vozidlo je v červeném odstínu RAL 3024, kdy navíc zadní část je polepena žlutozeleným šrafováním „chevron“.

Kabina

Kabina je šestimístná, která má v zadní části dvě sedadla bokem a dvě zády ke směru jízdy. Všichni hasiči kromě řidiče mají ve svých sedadlech integrován držák pro izolační dýchací přístroj Dräger PA 94. Pod střešou je uchycena páteřní deska a svítilny Survivor LED. Pod sedadly se nachází prostředky pro práci ve výšce a nad volnou hloubkou. Dále jsou v kabině umístěny protichemické obleky OPCH 90 PO, multidetektor Dräger X-am 2500, radiostanice, výstražné vesty a další. Velitel má také k dispozici výjezdový tablet s navigací.

Podvozek, motor a převodovka

Čtyřkolový podvozek této cisterny má oproti jiným automobilům této kategorie opatřenou zadní nápravu jednomontáží, přičemž pohon všech kol je stálý. Každá z náprav je vybavena zkrutným stabilizátorem. O pohon se stará vzduchem chlazený dvanáctilitrový naftový osmiválec, jehož výkon je 255 kW. Tatra disponuje dvanáctistupňovou převodovkou, která je mechanická. Na předním nárazníku je umístěn elektrický lanový naviják s tažnou silou 5 tun.

Nástavba a vybavení

V nástavbě vozu se nachází čerpadlo Godiva WTA 2010, jehož jmenovitý průtok je 2 400 l/min. Nádrž na hasivo pojme 3 400 l vody a 210 l pěnidla. U zadních výklopných dveří se nachází pneumaticky výsuvný osvětlovací stožár Teklite s dvěma 500 W reflektory.

Jelikož vozidlo pochází od HZS MSK, tudíž rozložení výbavy je shodné se všemi prvovýjezdovými cisternami, díky jedinečné koncepci HZS tohoto kraje. Pravá přední roleta je určena k zásahům u dopravních nehod, a proto se zde nachází hydraulické vyprošťovací zařízení s dalšími prostředky určenými k těmto typům zásahů. V pravé prostřední roletě se skrývá ruční motorová řetězová pila s příslušenstvím, zdravotnický batoh, vakuovou matraci apod. Poslední pravá roleta je koncipována pro rychlý zásah, kde je 60 m vysokotlaká hadice s pistolovou proudnicí. Pod tímto hadicovým navijákem jsou 4 hadicové koše a armatury. Nad čerpadlem je uloženo na výklopném platu plovoucí čerpadlo. Po otevření levé zadní rolety zde nalezneme hasící přístroje, hydrantový nástavec a pět kusů bedýnek, ve kterých jsou drobné prostředky. Levá prostřední roleta je uzpůsobena pro požární zásah, jelikož se zde nacházejí prostředky pro hašení požárů. V levé přední roletě je poté umístěna elektrocentrála Honda s příslušenstvím, přetlakový ventilátor atd. V hliníkových bednách na střeše nástavby je uloženo ženižní nářadí, sorpční hady, kanalizační rychloučpávka, prostředky pro práci na vodě a mnoho další. Na nástavbě najdeme rovněž čtyřdílný nastavovací žebřík, trám, trhací hák a kanystry se sorbentem. [54]

Obr. 12 – CAS 24 Tatra 815 [Zdroj: vlastní]

PŘÍLOHA P II: CAS 32 – TATRA 815

Druhou nejčastěji využívanou technikou je cisternová automobilová stříkačka na šestikolo-vém podvozku Tatra 815 PR-2. Řád strojní služby toto vozidlo označuje jako CAS 32/8200/800 – S 3 R a bylo získáno také bezúplatným převodem od HZS Moravsko-slezského kraje z hasičské stanice Bílovec. Předání automobilu jednotce proběhlo v roce 2015 a nahradilo tak CAS 32 Tatra 148. Jednotka touto technikou zabezpečuje výjezd druhého družstva o zmenšeném početním stavu 1+3. Díky tomu, že vozidlo dříve patřilo profesio-nálním hasičům, je proto v červeném odstínu RAL 3024 s tím, že zád' vozidla je opatřena žlutozeleným šrafováním „chevron“, které označuje překážku na komunikaci.

Kabina

Kabina je čtyřmístná, sklopná, ve které má velitel k dispozici výjezdový tablet se softwarem od firmy PointX, stejně jako v CAS 24. V kabině jsou dále uloženy výstražné vesty, radiostanice, svítilny apod.

Podvozek, motor a převodovka

Jak již bylo v úvodu zmíněno, vozidlo je postaveno na šestikolovém podvozku Tatra 815 typu PR-2, který je poháněn vzduchem chlazeným naftovým dvanáctiválcem o výkonu 235 kW. Převodovka je mechanická s deseti stupni vpřed a dvěma stupni vzad. V přední části podvozku je umístěna asanační lišta.

Nástavba a vybavení

V zadní části nástavby je pevně zabudováno čerpadlo s jmenovitým průtokem 3 200 l/min. Dále je zde nádrž na vodu o objemu 8 200 l a pěnidlo o objemu 800 l. V pravé přední roletě je umístěna lékárnička, hadice a 3 kusy izolačních dýchacích prostředků Dräger PA 94 včetně náhradních tlakových láhví. Zadní pravá roleta skrývá průtokový naviják s 60 me-trovou hadicí, která je tvarově stálá a zakončena kombinovanou proudnicí. V prostoru nad čerpadlem jsou na výsuvném platu uloženy armatury určené k doplňování cisterny. V levé zadní roletě pak najdeme hadice, armatury, hasicí přístroje, hydrantový nástavec, proudnice na těžkou pěnu P3 apod. V levé přední roletě je umístěna ruční motorová řetězová pila, plovoucí čerpadlo atd. Na střeše nástavby se nachází lafetová proudnice, čtyřdílný nastavovací žebřík, trhací hák, přetlakový ventilátor, tažná tyč a mnoho dalšího ženižního vybavení uloženého v hliníkových bednách. [45]

PŘÍLOHA P III: SWOT ANALÝZA

SILNÉ STRÁNKY	Váha	Hodnota	Součin
Dobrá vybavenost VPPO	0,3	5	1,5
Uspokojivý počet mobilní požární techniky	0,3	5	1,5
Dostatek členů výjezdové jednotky	0,25	4	1
Pravidelná odborná příprava	0,1	3	0,3
Věcné dary a dotace od HZS MSK a MSK	0,05	2	0,1
Součet	1		4,4
SLABÉ STRÁNKY			
Vysoké odborné požadavky na členy	0,3	-5	-1,5
Časová obtížnost	0,2	-5	-1
Velké stáří některé mobilní požární techniky	0,3	-3	-0,9
Fyzická a psychická náročnost	0,1	-3	-0,3
Překročení životnosti některých OOP hasičů	0,1	-2	-0,2
Součet	1		-3,9
PŘÍLEŽITOSTI			
Vyžití dotace pro nákup nové CAS pro VH	0,4	5	2
Nábor nových členů	0,2	3	0,6
Zvýšit efektivnost odborné přípravy	0,1	3	0,3
Obměna mobilní požární techniky a OOP hasičů	0,25	4	1
Vybudovat nové garážové stání pro DA Fiat	0,05	2	0,1
Součet	1		4
HROZBY			
Poruchovost techniky	0,3	-4	-1,2
Činnost v nebezpečném prostředí	0,15	-3	-0,45
Snížení ročního rozpočtu na provoz JSDH	0,1	-1	-0,1
Nezajištění akceschopnosti JSDH	0,3	-5	-1,5
Fyzické a psychické vyčerpání hasičů	0,15	-3	-0,45
Součet	1		-3,7

Tab. 9 – Vypracovaná SWOT analýza. [Zdroj: vlastní]